ნაწილი I. სასწავლო პროცესის დაგეგმვა

თემატური მატრიცები სამი სასწავლო წლისათვის

სწავლა-სწავლების I წელი

III თემატური ბლოკი - მარადიული ძიებები

თემა: სიტყვის ძალა

საკითხავი ტექსტები:

- ილია ჭავჭავაძე, გლახის ნაამბობი: ფრაგმენტი.
- თამარ ფერაძის სტატია: „დასაშვებია თუ არა მობილურები სკოლებში?“ (დამარწმუნებელი ტექსტი).
- ორი სარეკლამო ტექსტი.

I თემატური ბლოკი - ადამიანი და მისი ცხოვრება

თემა: ამბავი სიყვარულისა

საკითხავი ტექსტები:

- გოდერძი ჩოხელი, „ცხრა შეკითხვა სიყვარულზე“;
- „შემომეყარა ყივჩაღი“ (ხალხური);
- გიორგი ლეონიძე, „ყივჩაღის პაემანი“;
- ო’ჰენრი, „მოგვთა საჩუქრები“ (შემოკლებული, ადაპტირებული ვერსია)

I თემატური ბლოკი - ადამიანი და მისი ცხოვრება

თემა: ადამიანი საზოგადოებაში

საკითხავი ტექსტები:

- ილია ჭავჭავაძე, „ოთარაანთ ქვრივი“ (ცალკეული თავები)
- ჟურნალისტის სტატია „თანამედროვე საზოგადოების სოციალური ფენები“
- (საინფორმაციო)

II თემატური ბლოკი - სამყაროს შეცნობა, ახლის ძიება

თემა: სწავლა-განათლება და აღზრდა

საკითხავი ტექსტები:

- აკაკი წერეთელი, „გამზრდელი“ (შემოკლებული ვერსია)
- დანიელ პენაკი, სკოლის სევდა: ფრაგმენტები
- (ავტობიოგრაფიული);
- სტივენ ჯობსი, სიტყვა სტენფორდის უნივერსიტეტის კურსდამთავრებულთა მიმართ (შემოკლებული, ადაპტირებული)

სწავლა-სწავლების II წელი

I თემატური ბლოკი - ადამიანი და მისი ცხოვრება

თემა: ადამიანი და საზოგადოება

საკითხავი მასალა:

- კოტე ჯანდიერი, „გლობალიზაცია“

თემა: ტრადიცია და სიახლე

საკითხავი მასალა:

- დავით კლდიაშვილი, „სამანიშვილის დედინაცვალი“;

- კონსტანტინე გამსახურდია, ზარები გრიგალში

II თემატური ბლოკი - სამყაროს შეცნობა, ახალი სამყაროს აღმოჩენა-შემეცნება

თემა: მოგზაურობა

საკითხავი მასალა:

- ნუგზარ შატაიძე, „კაპიკი გაკაპიკებულა, ანუ ევროპაში რა მინდოდა

თემა: ბუნება და ადამიანი

საკითხავი მასალა:

- ვაჟა-ფშაველა, ღამე მთაში

III თემატური ბლოკი - მარადიული ძიებები

თემა: ხელოვნების უკვდავება

საკითხავი მასალა:

- გალაკტიონ ტაბიძე, „მთაწმინდის მთვარე“ / „ნიკორწმინდა“
- ტიციან ტაბიძე, „ლექსი მეწყერი“

სწავლა-სწავლების III წელი

I თემატური ბლოკი - ადამიანი და მისი ცხოვრება

ადამიანი საზოგადოებაში - უცხო, განსხვავებული

საკითხავი მასალა:

- ჯემალ ქარჩხაძე, „იგი“

თემა - ცხოვრება სახელმწიფოში

საკითხავი მასალა:

- ლეო ქიაჩელი, „ჰაკი აძბა“;
- რეზო ინანიშვილი, „ლარა“

II თემატური ბლოკი - სამყაროს შეცნობა, ახალი სამყაროს აღმოჩენა-შემეცნება

კავშირი წარსულს, აწმყოსა და მომავალს შორის; პასუხისმგებლობა წარსულის მიმართ.

თემა: ისტორიული წარსული და თანამედროვეობა

საკითხავი მასალა:

- გურამ რჩეულიშვილი, „ალავერდობა“
- ოთარ ჭილაძე, „როდესაც ასე ახლოა გრემი“

III თემატური ბლოკი - მარადიული ძიებები

თემა: ბედისწერა

საკითხავი მასალა

- ნიკოლოზ ბარათაშვილი, „მერანი“

სწავლა-სწავლების I წელი

თემატური მატრიცები

III თემატური ბლოკი - მარადიული ძიებები

თემა: სიტყვის ძალა

ძირითადი სასწავლო რესურსები	
ბეჭდური ტექსტები	**მულტიმედიური ტექსტები**
<u>მხატვრული</u> 1. ილია ჭავჭავაძე, გლახის ნაამბობი: ფრაგმენტი.	1. სოციალური სარეკლამო რგოლი 2. ივანე ჯავახიშვილის საჯარო გამოსვლა 4. ეპიზოდი მხატვრული ფილმიდან „ქალის სურნელი“.
<u>არამხატვრული</u> 1. თამარ ფერაძის სტატია: „დასაშვებია თუ არა მობილურები სკოლებში?“ (დამარწმუნებელი ტექსტი). 2. ორი სარეკლამო ტექსტი.	

თემატური საკვანძო შეკითხვები

- ➢ რა არის საჭირო იმისათვის, რომ კომუნიკაცია წარმატებული იყოს?
- ➢ როგორ მოვახდინო ზეგავლენა ჩემს მსმენელებზე, მკითხველებზე? / როგორ დავარწმუნო ჩემი მკითხველები, მსმენელები?

მოდულის შედეგები	სამიზნე ცნებები და მკვიდრი წარმოდგენები	საკითხები
პროფესიული სასწავლებლის სტუდენტმა უნდა შეძლოს: **1.** ტექსტის გაანალიზება ჟანრული და კომპოზიციური მახასიათებლების გათვალისწინებით. **2.** ტექსტის გაანალიზება ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებებისა და სტრუქტურულ- ორგანიზაციული მახასიათებლების მიხედვით. **3.** ტექსტის გააზრება-გაანალიზება კონტექსტური ფაქტორების გათვალისწინებით. **4.** ტექსტების შედარება, ინტერტექსტობრივი მიმართებების გამოვლენა. **5.** ტექსტის ინტერპრეტირება, მის მიმართ საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვა და ახსნა-დასაბუთება. **6.** სხვადასხვა ტიპის ზეპირი და წერილობითი ტექსტების შედგენა-გაზიარება საკომუნიკაციო სიტუაციის გათვალისწინებით.	*ტექსტის ჟანრი* ერთი ჟანრის ტექსტებს აქვთ საერთო მახასიათებლები *ტექსტის კომპოზიცია* ▪ ნაწარმოების მთლიანობას ქმნის კომპოზიციურ-ლიტერატურული ელემენტების ერთობლიობა. ▪ კომპოზიციურ-ლიტერატურული ელემენტების ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ტექსტების სიღრმისეულად გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. *ტექსტის სტრუქტურა, ორგანიზება* ▪ სტრუქტურული და ორგანიზაციული ელემენტების ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ტექსტების სიღრმისეულად გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. ▪ მკაფიო სტრუქტურა და ლოგიკურად ორგანიზებამეხმარება ტექსტის შინაარსის უკეთ გაგებაში. *ტექსტის ენა, სტილი* ▪ ტექსტში გამოყენებული ენობრივ-გამომსახველობითი ფორმები და სიტყვები გავლენას ახდენს ტექსტისმნიშვნელობაზე/ფასეულობაზე. ▪ ავტორები იყენებენ სხვადასხვა ენობრივ-გამომსახველობით საშუალებას იმისათვის, რომ უკეთ გადმოსცენ სათქმელი, მოახდინონ შთაბეჭდილება მკითხველზე, დაარწმუნონ მკითხველი. ▪ ენობრივისაშუალებებისცოდნადამეხმარებატექსტებისგაგება-გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. *საკომუნიკაციო სიტუაცია* ▪ საკომუნიკაციო სიტუაციის ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ეფექტიანი კომუნიკაციის დამყარებაში. *კონტექსტი* კონტექსტის ცოდნა მეხმარება ტექსტის სიღრმისეულად,	პერსონაჟი, ფასეულობები/დამოკიდებულებები; ხედვის კუთხე/პერსპექტივა; ფაქტობრივი ინფორმაცია; კომუნიკაციის ადგილი, მიზანი, აუდიტორია/ადრესატი; ადრესანტი, კონტექსტი, სტრუქტურა: სათაური, რიტორიკული სტილის ძირითადი მახასიათებლები (სარწმუნოობა, ლოგიკა, ემოცია) - დარწმუნების ხერხები ➢ მხატვრული ჟანრები: მოთხრობა; არამხატვრული ჟანრები: რეკლამა, არგუმენტირებული ტექსტი; თემა ➢ ტროპები: ეპითეტი, მეტაფორა; ➢ რიტორიკის ელემენტები: თეზისი, არგუმენტი; რიტორიკული სტილის ძირითადი მახასიათებლები (სარწმუნოობა, ლოგიკა, ემოცია) - დარწმუნების ხერხები; ➢ მსაზღვრელ-საზღვრულის ბრუნებასთან დაკავშირებული მართლწერის საკითხები; რამდენიმე მსაზღვრელის რიგი; მძიმე შერწყმულ წინადადებაში; სათაურების მართლწერა.

7.წარმატებული კომუნიკაციის სტრატეგიების გააზრებულად გამოყენება.	მრავალმხრივად გაგება-გააზრებაში. *ინტერტექსტუალობა* ▪ ინტერტექსტობრივი მიმართებების აღმოჩენა შესაძლებელია წინარე ცოდნა-გამოცდილების გამოყენებით. ▪ ინტერტექსტობრივიმიმართებების დადგენის შედეგად უფრო ღრმად/მრავალმხრივად გავიაზრებ ტექსტის მნიშვნელობას, იდეებს, თემებსა და პერსპექტივებს. *ინტერპრეტაცია* ▪ ტექსტის მნიშვნელობის ასახსნელად, ახალი კუთხით/ფორმით წარმოსაჩენად შემიძლია გამოვიყენო პირადი გამოცდილება, ნასწავლი/ნაცნობი ლიტერატურის, ცნებებისა და საკითხების ცოდნა. *ტექსტის გაგება* ▪ ტექსტის გაგება არის პროცესი, რომელიც ეტაპებისგან შედგება. ▪ ტექსტის გაგების ხელშესაწყობად უნდა შევარჩიო და გამოვიყენო ცალკეული კონკრეტული ეტაპის შესაბამისი სტრატეგია. *ტექსტის შედგენა-გაზიარება* ▪ ტექსტის შედგენა-გაზიარება არის კომპლექსური პროცესი, რომელიც ეტაპებისგან შედგება. ▪ ტექსტის შედგენა-გაზიარებისას უნდა: ○ გამოვიყენო ჟანრობრივიმახასიათებლებისადა ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებების ცოდნა; ○ შევარჩიო და გამოვიყენო კონკრეტული ეტაპის შესაბამისი სტრატეგია.	
სამიზნე ცნების საკვანძო შეკითხვები		**იდეები კომპლექსური დავალებებისთვის**

• რა მიზნით ვკითხულობ? რა შეიძლება გავაკეთო იმისთვის, რომ უკეთ გავიგო/გავიაზრო ტექსტი? (/როგორ მოქმედებენ კარგი მკითხველები, როდესაც არ ესმით ტექსტი?) • რამდენად და როგორ მეხმარება ნაწარმოების სტრუქტურა ტექსტის გაგება-გააზრებაში? • როგორ/რა საშუალებებით ცდილობს ავტორი მკითხველზე ზემოქმედებას, აზრის გამოხატვას, პოზიციის დასაბუთებას? რამდენად ეფექტურია მისი მცდელობები?	• **სარეკლამო ტექსტების შედგენა** - მასწავლებელი სთხოვს სტუდენტებს, მოამზადონ სარეკლამო ტექსტი რიტორიკულ სამკუთხედზე გამოსახული სამი ხერხის გამოყენებით. „სარეკლამო პროდუქცია“ სტუდენტებმა შეიძლება ჯგუფში შეარჩიონ ზეპირი გზით (მასწავლებლის ხელმძღვანელობით). შეიძლება შეირჩეს სამი-ოთხი ან მეტი სახის „პროდუქციაც“, რათა სტუდენტებს მეტი საშუალება ჰქონდეთ ასარჩევად. სარეკლამო პროდუქციას არჩევენ თავად სტუდენტები (შესაძლებელი მათი პროფესიული საქმიანობის შესაბამისად - მაგ., მეცხოველეობის შემსწავლელმა სტუდენტებმა შესაძლებელია რეკლამა გაუწიონ ამა თუ იმ ფერმაში წარმოებულ ხორცს, რძეს; მეხილეობის შემსწავლელმა სტუდენტებმა - ამა თუ იმ მეურნეობაში (/რეგიონში) მოყვანილ ხილს ან ხილის ჯემს და ა.შ.). სარეკლამო ტექსტის მომზადებისას სტუდენტებმა არ უნდა დაივიწყონ სარეკლამო ტექსტის შემქმნელის/ავტორის (კომპანიის, ორგანიზაციის, მისთ.) აღნიშვნა.

• რატომ/რა მიზნით იყენებს ავტორი ამა თუ იმ ენობრივ-გრამატიკულ ფორმებსა და ლექსიკურ საშუალებებს, მხატვრულ და სტილურ ხერხებს? რატომ არის ეს ტექსტი მოთხრობა (/ პოემა, იგავი, პირადი წერილი და ა.შ.)? • რას მეუბნება/რა ინფორმაციას მაწვდის ტექსტი მისი შექმნის ეპოქაზე, ავტორზე? • რითია ეს ტექსტი გამორჩეული, უნიკალური (/რით გამოირჩევა ეს ტექსტი ამავე თემაზე, საკითხზე, პრობლემაზე შექმნილი სხვა ტექსტებისგან?)? • რამდენად/როგორ დამეხმარება ეს ტექსტი რეალური სამყაროს გაცნობაში, საკუთარი თავის შემეცნებაში, სხვა ტექსტის (წიგნის, ფილმის) გაგებაში? / რამდენად და რითია ეს ტექსტი საინტერესო პირადად ჩემთვის, თანამედროვე ადამიანებისთვის? • როგორ გამოვხატო საკუთარი აზრები, იდეები, ფიქრები და დამოკიდებულებები ამ	• **არგუმენტირებული ტექსტის შედგენა ნაცნობ თემაზე/საკითხზე** - შედგენა არგუმენტირებული ტექსტისა, რომელიც ფოკუსირებული იქნება შემდეგ თვალსაზრისზე: ზოოპარკები უნდა გაუქმდეს, რადგან ცხოველების დამწყვდევა სისასტიკეა.

კონკრეტულ ნამუშევარში/საკომუნიკაციო სიტუაციაში? რა ენობრივი საშუალებები გამოვიყენო ამ კონკრეტულ საკომუნიკაციო სიტუაციაში (/ამ კონკრეტული ნამუშევრის შესადგენად)? როგორ დავეხმარო მკითხველს/მსმენელს ჩემი ნაწერის/ნათქვამის უკეთ გაგებაში?	

I თემატური ბლოკი - ადამიანი და მისი ცხოვრება

თემა: ამბავი სიყვარულისა

ძირითადი სასწავლო რესურსები	
ბეჭდური ტექსტები	**მულტიმედიური ტექსტები**

<u>მხატვრული</u> 1. გოდერძი ჩოხელი, „ცხრა შეკითხვა სიყვარულზე“; 2. „შემომეყარა ყივჩაღი“ (ხალხური); 3. გიორგი ლეონიძე, „ყივჩაღის პაემანი“; 4. ო’ჰენრი, „მოგვთა საჩუქრები“ (შემოკლებული, ადაპტირებული ვერსია)	1. მოკლემეტრაჟიანი ქართული მხატვრული ფილმი „ქორწილი“ 2. „ყივჩაღის პაემანი“- ლექსის 2 აუდიოჩანაწერი (გიორგი ლეონიძისა და თანამედროვე ქართველი მსახიობის წაკითხვით).

თემატური საკვანძო შეკითხვები

- როგორ შეიძლება ამოვიცნოთ ნამდვილი სიყვარული? (/როგორ და რაში გამოიხატება ნამდვილი სიყვარული?)
- რამდენად უპასუხებს ტექსტები კითხვებს, რომლებიც მაქვს სიყვარულთან დაკავშირებით?
- რამდენად მეხმარება მწერლის/ლირიკული გმირის ემოციების, სულიერი გამოცდილების გაცნობა?
- რა მიზნით და რამდენად ეფექტურად იყენებს ავტორი ენობრივ საშუალებებსსიყვარულის გრძნობის გამოსახატავად?
- რატომ წერენ მწერლები სიყვარულზე / რატომაა სიყვარული ერთ-ერთი უმთავრესი თემა ყველა დროისა და კულტურის ლიტერატურასა და ხელოვნებაში?

მოდულის შედეგები	**სამიზნე ცნებები და მკვიდრი წარმოდგენები**	**საკითხები**
პროფესიული სასწავლებლის სტუდენტმა უნდა შეძლოს: **1.** ტექსტის გაანალიზება ჟანრული და კომპოზიციური მახასიათებლების გათვალისწინებით. **2.** ტექსტის გაანალიზება ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებებისა და სტრუქტურულ- ორგანიზაციული	*ტექსტის ჟანრი* ერთი ჟანრის ტექსტებს აქვთ საერთო მახასიათებლები *ტექსტის კომპოზიცია* ▪ ნაწარმოების მთლიანობას ქმნის კომპოზიციურ-ლიტერატურული ელემენტების ერთობლიობა. ▪ კომპოზიციურ-ლიტერატურული ელემენტების ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ტექსტების სიღრმისეულად გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. *ტექსტის სტრუქტურა, ორგანიზება*	ჟანრი: მოთხრობა, ინტერვიუ; ლექსი თემა, იდეა, პერსონაჟი, კონფლიქტი, რიტმი, სტროფი,მოქმედების დრო და ადგილი, ხედვის კუთხე/პერსპექტივა, ფაქტობრივი ინფორმაცია; ფასეულობები/დამოკიდებულებები

მახასიათებლების მიხედვით. **3.** ტექსტის გააზრება-გაანალიზება კონტექსტური ფაქტორების გათვალისწინებით. **4.** ტექსტების შედარება, ინტერტექსტობრივი მიმართებების გამოვლენა. **5.** ტექსტის ინტერპრეტირება, მის მიმართ საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვა და ახსნა-დასაბუთება. **6.** სხვადასხვა ტიპის ზეპირი და წერილობითი ტექსტების შედგენა-გაზიარება საკომუნიკაციო სიტუაციის გათვალისწინებით. **7.**წარმატებული კომუნიკაციის სტრატეგიების გააზრებულად გამოყენება.	▪ სტრუქტურული და ორგანიზაციული ელემენტების ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ტექსტების სიღრმისეულად გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. ▪ მკაფიო სტრუქტურა და ლოგიკურად ორგანიზებამეხმარება ტექსტის შინაარსის უკეთ გაგებაში. *ტექსტის ენა, სტილი* ▪ ტექსტში გამოყენებული ენობრივ-გამომსახველობითი ფორმები და სიტყვები გავლენას ახდენს ტექსტისმნიშვნელობაზე/ფასეულობაზე. ▪ ავტორები იყენებენ სხვადასხვა ენობრივ-გამომსახველობით საშუალებას იმისათვის, რომ უკეთ გადმოსცენ სათქმელი, მოახდინონ შთაბეჭდილება მკითხველზე, დაარწმუნონ მკითხველი. ▪ ენობრივისაშუალებებისცოდნადამეხმარებატექსტებისგაგება-გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. *საკომუნიკაციო სიტუაცია* ▪ საკომუნიკაციო სიტუაციის ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ეფექტიანი კომუნიკაციის დამყარებაში. *კონტექსტი* კონტექსტის ცოდნა მეხმარება ტექსტის სიღრმისეულად, მრავალმხრივად გაგება-გააზრებაში. *ინტერტექსტუალობა* ▪ ინტერტექსტობრივი მიმართებების აღმოჩენა შესაძლებელია წინარე ცოდნა-გამოცდილების გამოყენებით. ▪ ინტერტექსტობრივიმიმართებების დადგენის შედეგად უფრო ღრმად/მრავალმხრივად გავიაზრებ ტექსტის მნიშვნელობას, იდეებს, თემებსა და პერსპექტივებს. *ინტერპრეტაცია* ▪ ტექსტის მნიშვნელობის ასახსნელად, ახალი კუთხით/ფორმით წარმოსაჩენად შემიძლია გამოვიყენო პირადი გამოცდილება, ნასწავლი/ნაცნობი ლიტერატურის, ცნებებისა და საკითხების ცოდნა. *ტექსტის გაგება*	ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებები: ლექსიკა - დიალექტიზმი, ჟარგონი, ტროპები; წინადადებათა აზრობრივი გადაბმის ტიპები: ჯაჭვური, პარალელური, შერეული; <u>ტექსტის სტრუქტურა:</u> სათაუ აბზაცი; კონტექსტური ფაქტორები: ტექსტის შექმნის ეპოქა, ადგილი, სოციოკულტურული გარემო; ისტორიული ეპოქის ფასეულობები, ღირებულებები, ცოდნის დონე; ინტერტექსტუალური მიმართებები: ალუზია, ციტირება რიცხვითი სახელების მართლწერა; სასვენი ნიშნები პირდაპირ ნათქვამთან; მძიმე მიგებით ნაწილაკებსა და შორისდებულებთან; მძიმე მიმართვასთან; ზმნის დროები (წარსულის, აწმყოსა და მომავლის გამომხატველი ზმნური ფორმები);ზმნის პირის ნიშნებთან დაკავშირებული მართლწერის საკითხები; ქვემდებარისა და შემასმენლის შეთანხმება რიცხვში.

	▪ ტექსტის გაგება არის პროცესი, რომელიც ეტაპებისგან შედგება. ▪ ტექსტის გაგების ხელშესაწყობად უნდა შევარჩიო და გამოვიყენო ცალკეული კონკრეტული ეტაპის შესაბამისი სტრატეგია. *ტექსტის შედგენა-გაზიარება* ▪ ტექსტის შედგენა-გაზიარება არის კომპლექსური პროცესი, რომელიც ეტაპებისგან შედგება. ▪ ტექსტის შედგენა-გაზიარებისას უნდა: ○ გამოვიყენო ჟანრობრივიმახასიათებლებისადა ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებების ცოდნა; ○ შევარჩიო და გამოვიყენო კონკრეტული ეტაპის შესაბამისი სტრატეგია.	
სამიზნე ცნების საკვანძო შეკითხვები		**იდეები კომპლექსური დავალებებისთვის**
• რა მიზნით ვკითხულობ? რა შეიძლება გავაკეთო იმისთვის, რომ უკეთ გავიგო/გავიაზრო ტექსტი? (/როგორ მოქმედებენ კარგი მკითხველები, როდესაც არ ესმით ტექსტი?) • რამდენად და როგორ მეხმარება ნაწარმოების სტრუქტურა ტექსტის გაგება-გააზრებაში?		• **ლექსის პრეზენტაცია. -** წაიკითხეთ გალაკტიონ ტაბიძის ლექსი „ქარი ქრის“. მოამზადეთ ლექსის პრეზენტაცია. რომლის დროსაც გამომსახველობითი კითხვით წაიკითხავთ ამ ლექსს. პრეზენტაციისთვის შეარჩიეთ შესაბამისი ვიზუალური მასალა (ფოტოები, სლაიდები) და

• როგორ/რა საშუალებებით ცდილობს ავტორი მკითხველზე ზემოქმედებას, აზრის გამოხატვას, პოზიციის დასაბუთებას? რამდენად ეფექტურია მისი მცდელობები? • რატომ/რა მიზნით იყენებს ავტორი ამა თუ იმ ენობრივ-გრამატიკულ ფორმებსა და ლექსიკურ საშუალებებს, მხატვრულ და სტილურ ხერხებს? რატომ არის ეს ტექსტი მოთხრობა (/ პოემა, იგავი, პირადი წერილი და ა.შ.)? • რას მეუბნება/რა ინფორმაციას მაწვდის ტექსტი მისი შექმნის ეპოქაზე, ავტორზე? • რითია ეს ტექსტი გამორჩეული, უნიკალური (/რით გამოირჩევა ეს ტექსტი ამავე თემაზე, საკითხზე, პრობლემაზე შექმნილი სხვა ტექსტებისგან?)?	თანმხლები მუსიკა. • **კვლევითი პროექტის შედეგების პრეზენტაცია -** კვლევითი პროექტი: სოციოლოგიური გამოკითხვა : როგორ ფიქრობთ, როდის უფრო უყვარდათ ნამდვილი სიყვარულით - ძველად თუ ახლა? სტუდენტებმა უნდა ჩაატარონ სოციოლოგიური გამოკითხვა და გამოიკვლიონ უფროს და უმცროს თაობის მოსაზრებები შემდეგ საკითხზე: რა არის სიყვარული? როგორ ფიქრობთ, როდის უფრო უყვარდათ ნამდვილი სიყვარულით - ძველად თუ ახლა? • **პრეზენტაცია - „ყველაზე შთამბეჭდავი სიყვარულის ისტორია“ -** *სტუდენტები შეარჩევენ მხატვრულ ნაწარმოებს, **ან:** ფილმს, რომელიც, მათი აზრით, გამოირჩევა სიყვარულის*

• რამდენად/როგორ დამეხმარება ეს ტექსტი რეალური სამყაროს გაცნობაში, საკუთარი თავის შემეცნებაში, სხვა ტექსტის (წიგნის, ფილმის) გაგებაში? / რამდენად და რითია ეს ტექსტი საინტერესო პირადად ჩემთვის, თანამედროვე ადამიანებისთვის? • როგორ გამოვხატო საკუთარი აზრები, იდეები, ფიქრები და დამოკიდებულებები ამ კონკრეტულ ნამუშევარში/საკომუნიკაციო სიტუაციაში? რა ენობრივი საშუალებები გამოვიყენო ამ კონკრეტულ საკომუნიკაციო სიტუაციაში (/ამ კონკრეტული ნამუშევრის შესადგენად)? როგორ დავეხმარო მკითხველს/მსმენელს ჩემი ნაწერის/ნათქვამის უკეთ გაგებაში?	*თემაზე შექმნილი სხვა ტექსტებისგან ამა თუ იმ კუთხით (მაგ., ახდენს უდიდეს ემოციურ ზეგავლენას, გამოკვეთს მნიშვნელოვან პრობლემებს/საკითხებს; წარმოაჩენს თემას ორიგინალური/ახალი კუთხით; ყველაზე დამაჯერებლად ასახავს რეალობას და ა.შ.). შერჩეული ტექსტის ან ფილმის საფუძველზე სტუდენტები მოამზადებენ 8-10-წუთიან პრეზენტაციას. პრეზენტაციისთვის სტუდენტებმა უნდა შექმნან ორიგინალური ვიზუალური მასალა: წიგნი ყდა/პოსტერი, ან: ფილმის პოსტერი.* • **ორი ტექსტის შედარება** - ხალხური მუხრანული ლექსისა და გ. ლეონიძის ლექსის შედარებითი ანალიზი.

I თემატური ბლოკი - ადამიანი და მისი ცხოვრება

თემა: ადამიანი საზოგადოებაში

ძირითადი სასწავლო რესურსები	
ბეჭდური ტექსტები	**მულტიმედიური ტექსტები**
<u>მხატვრული</u> ილია ჭავჭავაძე, „ოთარაანთ ქვრივი“ (ცალკეული თავები)	ჯერი ლუისის პანტომიმური სცენა „კურიერი“
<u>არამხატვრული</u> ჟურნალისტის სტატია „თანამედროვე საზოგადოების სოციალური ფენები“ (საინფორმაციო)	

თემატური საკვანძო შეკითხვები:

- რა განსაზღვრავს ადამიანის ცხოვრებას - ადამიანის არჩევანი, სოციალური წარმომავლობა თუ სხვა ფაქტორები (მაგ., სოციალური წარმომავლობა/სოციალური მიკუთვნილობა, ბედისწერა)?
- რამდენად განაპირობებს ადამიანის წარმომავლობა/სოციალური მიკუთვნილობა სხვა ადამიანების დამოკიდებულებას მისდამი?

- ➢ რამდენად შეუძლია/არ შეუძლია ცალკეულ ადამიანს საზოგადოების ან/და სოციალური სტერეოტიპების[1] შეცვლა?
- ➢ რამდენად გვეხმარება მწერლის გამონაგონი რეალური სამყაროს შემეცნებაში, საკუთარი თავის გაცნობაში?

მოდულის შედეგები	სამიზნე ცნებები და მკვიდრი წარმოდგენები	საკითხები
პროფესიული სასწავლებლის სტუდენტმა უნდა შეძლოს: **1.** ტექსტის გაანალიზება ჟანრული და კომპოზიციური მახასიათებლების გათვალისწინებით. **2.** ტექსტის გაანალიზება ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებებისა და სტრუქტურულ- ორგანიზაციული მახასიათებლების მიხედვით. **3.** ტექსტის გააზრება-გაანალიზება კონტექსტური ფაქტორების გათვალისწინებით. **4.** ტექსტების შედარება, ინტერტექსტობრივი მიმართებების გამოვლენა. **5.** ტექსტის ინტერპრეტირება, მის მიმართ საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვა და ახსნა-დასაბუთება.	*ტექსტის ჟანრი* ერთი ჟანრის ტექსტებს აქვთ საერთო მახასიათებლები *ტექსტის კომპოზიცია* ▪ ნაწარმოების მთლიანობას ქმნის კომპოზიციურ-ლიტერატურული ელემენტების ერთობლიობა. ▪ კომპოზიციურ-ლიტერატურული ელემენტების ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ტექსტების სიღრმისეულად გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. *ტექსტის სტრუქტურა, ორგანიზება* ▪ სტრუქტურული და ორგანიზაციული ელემენტების ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ტექსტების სიღრმისეულად გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. ▪ მკაფიო სტრუქტურა და ლოგიკურად ორგანიზებამეხმარება ტექსტის შინაარსის უკეთ გაგებაში. *ტექსტის ენა, სტილი* ▪ ტექსტში გამოყენებული ენობრივ-გამომსახველობითი ფორმები და სიტყვები გავლენას ახდენს ტექსტისმნიშვნელობაზე/ფასეულობაზე. ▪ ავტორები იყენებენ სხვადასხვა ენობრივ-გამომსახველობით საშუალებას იმისათვის, რომ უკეთ გადმოსცენ სათქმელი, მოახდინონ შთაბეჭდილება მკითხველზე, დაარწმუნონ მკითხველი. ▪ ენობრივისაშუალებებისცოდნადამეხმარებატექსტებისგაგება-	ჟანრი: მოთხრობა, საინფორმაც სტატია თემა, მთავარი იდეა, სიუჟეტი, პერსონაჟი, კონფლიქტი, მოქმედების დრო და ადგილი, ხედვის კუთხე/პერსპექტივა, ფაქტობრივი ინფორმაცია; ფასეულობები/დამოკიდებულებები <u>ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებები:</u> ლექსიკა - კომპოზიტები, ფრაზეოლოგიზმები ტროპები; თეზისი, არგუმენტი; <u>ტექსტის სტრუქტურა:</u> სათაუ აბზაცი; <u>კონტექსტური ფაქტორები:</u>ტექსტის შექმნის ეპოქა, ადგილი, სოციოკულტურული გარემო; ისტორიული ეპოქის ფასეულობები, ღირებულებები,

[1]სოციალური სტერეოტიპი - ადამიანის მოსაზრება/წარმოდგენა კონკრეტული სოციალური ჯგუფებისთვის დამახასიათებელი ქმედებებისა თუ ნიშან-თვისებების შესახებ. სოციალური სტერეოტიპები, რომლებიც ხშირად ეფუძნება გამარტივებულ, სქემატიზებულ წარმოდგენებს, აბრკოლებს ამა თუ იმ სოციალური ჯგუფის ცალკეული წარმომადგენლების პიროვნული, ინდივიდუალური მახასიათებლების აღქმა-დანახვას (მაგ., შეხედულება „ყველა ვაჭარი მატყუარაა“).

6. სხვადასხვა ტიპის ზეპირი და წერილობითი ტექსტების შედგენა-გაზიარება საკომუნიკაციო სიტუაციის გათვალისწინებით. **7.**წარმატებული კომუნიკაციის სტრატეგიების გააზრებულად გამოყენება.	გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. *საკომუნიკაციო სიტუაცია* ▪ საკომუნიკაციო სიტუაციის ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ეფექტიანი კომუნიკაციის დამყარებაში. *კონტექსტი* კონტექსტის ცოდნა მეხმარება ტექსტის სიღრმისეულად, მრავალმხრივად გაგება-გააზრებაში. *ინტერტექსტუალობა* ▪ ინტერტექსტობრივი მიმართებების აღმოჩენა შესაძლებელია წინარე ცოდნა-გამოცდილების გამოყენებით. ▪ ინტერტექსტობრივიმიმართებების დადგენის შედეგად უფრო ღრმად/მრავალმხრივად გავიაზრებ ტექსტის მნიშვნელობას, იდეებს, თემებსა და პერსპექტივებს. *ინტერპრეტაცია* ▪ ტექსტის მნიშვნელობის ასახსნელად, ახალი კუთხით/ფორმით წარმოსაჩენად შემიძლია გამოვიყენო პირადი გამოცდილება, ნასწავლი/ნაცნობი ლიტერატურის, ცნებებისა და საკითხების ცოდნა. *ტექსტის გაგება* ▪ ტექსტის გაგება არის პროცესი, რომელიც ეტაპებისგან შედგება. ▪ ტექსტის გაგების ხელშესაწყობად უნდა შევარჩიო და გამოვიყენო ცალკეული კონკრეტული ეტაპის შესაბამისი სტრატეგია. *ტექსტის შედგენა-გაზიარება* ▪ ტექსტის შედგენა-გაზიარება არის კომპლექსური პროცესი, რომელიც ეტაპებისგან შედგება. ▪ ტექსტის შედგენა-გაზიარებისას უნდა: ○ გამოვიყენო ჟანრობრივიმახასიათებლებისადა ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებების ცოდნა; ○ შევარჩიო და გამოვიყენო კონკრეტული ეტაპის შესაბამისი სტრატეგია.	ცოდნის დონე; ინტერტექსტუალური მიმართებები: ალუზია კომპოზიტების მართლწერა; ფრაზეოლოგიზმები; რიცხვში მონაცვლე ზმნები; რთული წინადადების სინტაქსი, წევრ-კავშირი „რომელიც“ (მისი ადგილი და შეთანხმება ასახსნელ წევრთან); პარონიმები (მაგ., ეკონომიკური, ეკონომიური) ➢

სამიზნე ცნების საკვანძო შეკითხვები	**იდეები კომპლექსური დავალებებისთვის**
• რა მიზნით ვკითხულობ? რა შეიძლება გავაკეთო იმისთვის, რომ უკეთ გავიგო/გავიაზრო ტექსტი? (/როგორ მოქმედებენ კარგი მკითხველები, როდესაც არ ესმით ტექსტი?) • რამდენად და როგორ მეხმარება ნაწარმოების სტრუქტურა ტექსტის გაგება-გააზრებაში? • როგორ/რა საშუალებებით ცდილობს ავტორი მკითხველზე ზემოქმედებას, აზრის გამოხატვას, პოზიციის დასაბუთებას? რამდენად ეფექტურია მისი მცდელობები?	• **სარეკლამო ტექსტების შედგენა** - მასწავლებელი სთხოვს სტუდენტებს, მოამზადონ სარეკლამო ტექსტი რიტორიკულ სამკუთხედზე გამოსახული სამი ხერხის გამოყენებით. სარეკლამო პროდუქციას არჩევენ თავად სტუდენტები (შესაძლებელი მათი პროფესიული საქმიანობის შესაბამისად - მაგ., მეცხოველეობის შემსწავლელმა სტუდენტებმა შესაძლებელია რეკლამა გაუწიონ ამა თუ იმ ფერმაში წარმოებულ ხორცს, რძეს; მეხილეობის შემსწავლელმა სტუდენტებმა - ამა თუ იმ მეურნეობაში (/რეგიონში) მოყვანილ ხილს ან ხილის ჯემს და ა.შ.). • **არგუმენტირებული ტექსტის შედგენა ნაცნობ თემაზე/საკითხზე** - შედგენა არგუმენტირებული ტექსტისა, რომელიც ფოკუსირებული იქნება შემდეგ თვალსაზრისზე:

• რატომ/რა მიზნით იყენებს ავტორი ამა თუ იმ ენობრივ-გრამატიკულ ფორმებსა და ლექსიკურ საშუალებებს, მხატვრულ და სტილურ ხერხებს? რატომ არის ეს ტექსტი მოთხრობა (/ პოემა, იგავი, პირადი წერილი და ა.შ.)? • რას მეუბნება/რა ინფორმაციას მაწვდის ტექსტი მისი შექმნის ეპოქაზე, ავტორზე? • რითია ეს ტექსტი გამორჩეული, უნიკალური (/რით გამოირჩევა ეს ტექსტი ამავე თემაზე, საკითხზე, პრობლემაზე შექმნილი სხვა ტექსტებისგან?)? • რამდენად/როგორ დამეხმარება ეს ტექსტი რეალური სამყაროს გაცნობაში, საკუთარი თავის შემეცნებაში, სხვა ტექსტის (წიგნის, ფილმის) გაგებაში? / რამდენად და რითია ეს ტექსტი საინტერესო პირადად ჩემთვის, თანამედროვე ადამიანებისთვის? • როგორ გამოვხატო საკუთარი აზრები, იდეები, ფიქრები და დამოკიდებულებები ამ კონკრეტულ ნამუშევარში/საკომუნიკაციო სიტუაციაში? რა ენობრივი საშუალებები გამოვიყენო ამ	ზოოპარკები უნდა გაუქმდეს, რადგან ცხოველების დამწყვდევა სისასტიკეა. • **დისკუსია/დებატები ნაცნობ თემაზე/საკითხზე-** ორგანიზება დისკუსიის/დებატებისა, რომელზედაც განხილული იქნება ნაცნობი თემა (მაგ., ზოოპარკების არსებობის მიზანშეწონილება). დისკუსიის/დებატების დროს ორივე მხარემ უნდა დაასაბუთოს საკუთარი პოზიცია ლოგიკური არგუმენტების მოყვანის გზით (იხ. ქვემოთ წარმოდგენილიცხრილი, რომელშიც მოყვანილია ამგვარი არგუმენტების ნიმუშები). თითოეული არგუმენტის დამადასტურებელი კონკრეტული მაგალითები სტუდენტებმა უნდა მოიძიონ დისკუსიის/დებატების

კონკრეტულ საკომუნიკაციო სიტუაციაში (/ამ კონკრეტული ნამუშევრის შესადგენად)? როგორ დავეხმარო მკითხველს/მსმენელს ჩემი ნაწერის/ნათქვამის უკეთ გაგებაში?	მოსამზადებელ ეტაპზე.

II თემატური ბლოკი - სამყაროს შეცნობა, ახლის ძიება

თემა: სწავლა-განათლება და აღზრდა

ძირითადი სასწავლო რესურსები	
ბეჭდური ტექსტები	**მულტიმედიური ტექსტები**
<u>მხატვრული</u> აკაკი წერეთელი, „გამზრდელი“ (შემოკლებული ვერსია)	მხატვრული ფილმი „ძნელად აღსაზრდელი ბავშვები“ (შემოკლებული ვერსია) გადაცემა „ფერმა“
<u>არამხატვრული</u> 1. დანიელ პენაკი, სკოლის სევდა: ფრაგმენტები (ავტობიოგრაფიული); 2. სტივენ ჯობსი, სიტყვა სტენფორდის უნივერსიტეტის კურსდამთავრებულთა მიმართ (შემოკლებული, ადაპტირებული)	

თემატური საკვანძო კითხვები

თემატური საკვანძო შეკითხვები:

- რატომ და როგორ/რით სწავლობს ადამიანი?
- რამდენად და როგორ შეგვიძლია საკუთარი თავის შექმნა-ჩამოყალიბება?
- რამდენად და როგორაა შესაძლებელი ადამიანის გარდაქმნა/ფერისცვალება სწავლა-განათლების გზით?
- რა გავლენას ახდენს ბავშვობისა და მოზარდობის პერიოდის გაკვეთილები ადამიანის მომავალზე?
- რამდენად და რატომ იცვლება/არ იცვლება ადამიანის დამოკიდებულება სწავლის, მასწავლებლის, სკოლის/პროფესიული სასწავლებლის მიმართ დროთა განმავლობაში?

მოდულის შედეგები	სამიზნე ცნებები და მკვიდრი წარმოდგენები	საკითხები
პროფესიული სასწავლებლის სტუდენტმა უნდა შეძლოს: **1.** ტექსტის გაანალიზება ჟანრული და კომპოზიციური მახასიათებლების გათვალისწინებით. **2.** ტექსტის გაანალიზება ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებებისა და სტრუქტურულ-ორგანიზაციული მახასიათებლების მიხედვით. **3.** ტექსტის გააზრება-გაანალიზება კონტექსტური ფაქტორების გათვალისწინებით.	*ტექსტის ჟანრი* ერთი ჟანრის ტექსტებს აქვთ საერთო მახასიათებლები *ტექსტის კომპოზიცია* ▪ ნაწარმოების მთლიანობას ქმნის კომპოზიციურ-ლიტერატურული ელემენტების ერთობლიობა. ▪ კომპოზიციურ-ლიტერატურული ელემენტების ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ტექსტების სიღრმისეულად გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. *ტექსტის სტრუქტურა, ორგანიზება* ▪ სტრუქტურული და ორგანიზაციული ელემენტების ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ტექსტების სიღრმისეულად გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. ▪ მკაფიო სტრუქტურა და ლოგიკურად ორგანიზებამეხმარება ტექსტის შინაარსის უკეთ გაგებაში. *ტექსტის ენა, სტილი* ▪ ტექსტში გამოყენებული ენობრივ-გამომსახველობითი	➢ ჟანრები: პოემა, ავტობიოგრაფიული მოთხრობა, საჯარო გამოსვლა; ➢ კომპოზიცია: თემა, პრობლემა, მთავარი იდეა (დედააზრი)/ძირითადი საკითხი; პერსონაჟი, პერსონაჟის/ავტორის ფასეულობები/დამოკიდებულებები; ხედვის კუთხე/პერსპექტივა; ➢ ინტერტექსტუალური მიმართებები; ➢ ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებები: რიტორიკის ელემენტები: თეზისი, არგუმენტი; რიტორიკული სტილის

4. ტექსტების შედარება, ინტერტექსტობრივი მიმართებების გამოვლენა. **5.** ტექსტის ინტერპრეტირება, მის მიმართ საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვა და ახსნა-დასაბუთება. **6.** სხვადასხვა ტიპის ზეპირი და წერილობითი ტექსტების შედგენა-გაზიარება საკომუნიკაციო სიტუაციის გათვალისწინებით. **7.**წარმატებული კომუნიკაციის სტრატეგიების გააზრებულად გამოყენება.	ფორმები და სიტყვები გავლენას ახდენს ტექსტისმნიშვნელობაზე/ფასეულობაზე. ▪ ავტორები იყენებენ სხვადასხვა ენობრივ-გამომსახველობით საშუალებას იმისათვის, რომ უკეთ გადმოსცენ სათქმელი, მოახდინონ შთაბეჭდილება მკითხველზე, დაარწმუნონ მკითხველი. ▪ ენობრივისაშუალებებისცოდნადამეხმარებატექსტებისგაგება-გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. *საკომუნიკაციო სიტუაცია* ▪ საკომუნიკაციო სიტუაციის ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ეფექტიანი კომუნიკაციის დამყარებაში. *კონტექსტი* კონტექსტის ცოდნა მეხმარება ტექსტის სიღრმისეულად, მრავალმხრივად გაგება-გააზრებაში. *ინტერტექსტუალობა* ▪ ინტერტექსტობრივი მიმართებების აღმოჩენა შესაძლებელია წინარე ცოდნა-გამოცდილების გამოყენებით. ▪ ინტერტექსტობრივიმიმართებების დადგენის შედეგად უფრო ღრმად/მრავალმხრივად გავიაზრებ ტექსტის მნიშვნელობას, იდეებს, თემებსა და პერსპექტივებს. *ინტერპრეტაცია* ▪ ტექსტის მნიშვნელობის ასახსნელად, ახალი კუთხით/ფორმით წარმოსაჩენად შემიძლია გამოვიყენო პირადი გამოცდილება, ნასწავლი/ნაცნობი ლიტერატურის, ცნებებისა და საკითხების ცოდნა. *ტექსტის გაგება* ▪ ტექსტის გაგება არის პროცესი, რომელიც ეტაპებისგან შედგება. ▪ ტექსტის გაგების ხელშესაწყობად უნდა შევარჩიო და გამოვიყენო ცალკეული კონკრეტული ეტაპის შესაბამისი სტრატეგია. *ტექსტის შედგენა-გაზიარება* ▪ ტექსტის შედგენა-გაზიარება არის კომპლექსური პროცესი, რომელიც ეტაპებისგან შედგება.	ძირითადი მახასიათებლები (სარწმუნოობა, ლოგიკა, ემოცია); ტროპები: მეტაფორა, ეპითეტი; ენობრივ-გრამატიკული საკითხები: ლოგიკური მიმართებების გამომხატველი ენობრივი კონსტრუქციები - „აქედან გამომდინარე“, „..-ის შედეგად“; მძიმე განკერძოებულ სიტყვებთან და გამოთქმებთან (დანართი, ჩართული სიტყვები/გამოთქმები).

	▪ ტექსტის შედგენა-გაზიარებისას უნდა: ○ გამოვიყენო ჟანრობრივიმახასიათებლებისადა ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებების ცოდნა; შევარჩიო და გამოვიყენო კონკრეტული ეტაპის შესაბამისი სტრატეგია.	
სამიზნე ცნების საკვანძო შეკითხვები		**იდეები კომპლექსური დავალებებისთვის**
• რა მიზნით ვკითხულობ? რა შეიძლება გავაკეთო იმისთვის, რომ უკეთ გავიგო/გავიაზრო ტექსტი? (/როგორ მოქმედებენ კარგი მკითხველები, როდესაც არ ესმით ტექსტი?) • რამდენად და როგორ მეხმარება ნაწარმოების სტრუქტურა ტექსტის გაგება-გააზრებაში? • როგორ/რა საშუალებებით ცდილობს ავტორი მკითხველზე ზემოქმედებას, აზრის		• **როლური თამაშები არგუმენტირების უნარების გასავითარებლად** - არგუმენტირების უნარების გასავითარებლად მასწავლებელს შეუძლია სტუდენტებს შესთავაზოს სიმულაციური თამაშები ქვემოთ შეთავაზებული სცენარების საფუძველზე. სტუდენტებს შეუძლიათ თავად შეარჩიონ მათთვის სასურველი სცენარი ან მოიფიქრონ სხვა. ✓ სცენარი 1.მასწავლებელი და მოსწავლე - მოსწავლე სთხოვს მასწავლებელს, დამატებითი

გამოხატვას, პოზიციის დასაბუთებას? რამდენად ეფექტურია მისი მცდელობები? • რატომ/რა მიზნით იყენებს ავტორი ამა თუ იმ ენობრივ-გრამატიკულ ფორმებსა და ლექსიკურ საშუალებებს, მხატვრულ და სტილურ ხერხებს? რატომ არის ეს ტექსტი მოთხრობა (/ პოემა, იგავი, პირადი წერილი და ა.შ.)? • რას მეუბნება/რა ინფორმაციას მაწვდის ტექსტი მისი შექმნის ეპოქაზე, ავტორზე? • რითია ეს ტექსტი გამორჩეული, უნიკალური (/რით გამოირჩევა ეს ტექსტი ამავე თემაზე, საკითხზე, პრობლემაზე შექმნილი სხვა ტექსტებისგან?)? • რამდენად/როგორ დამეხმარება ეს ტექსტი რეალური სამყაროს გაცნობაში, საკუთარი თავის შემეცნებაში, სხვა ტექსტის (წიგნის, ფილმის) გაგებაში? / რამდენად და რითია ეს ტექსტი საინტერესო პირადად ჩემთვის, თანამედროვე ადამიანებისთვის?	დრო მისცეს საკლასო დავალების შესასრულებლად. ✓ სცენარი 2. ორი მეგობარი - ორი მეგობარი აპირებს კინოთეატრში წასვლას. ორივეს სხვადასხვა კინოს ნახვა უნდათ. თითოეული მათგანი მეორეს უსაბუთებს, რომ მისი არჩევანი საუკეთესოა. ✓ სცენარი 3. მშობლები და შვილი - მშობლები სტუმრად მიდიან ნათესავებთან და უნდათ, რომ შვილიც თან წაიყვანონ. შვილს ურჩევნია, საღამო მეგობრებთან ერთად გაატაროს. ✓ სცენარი 4. მამა და შვილი - შვილს სურს ბოლო თაობის სმარტფონი. მამა თვლის, რომ შვილი ჯერ პატარაა და შეუძლია დაკმაყოფილდეს მობილური ტელეფონით.

• როგორ გამოვხატო საკუთარი აზრები, იდეები, ფიქრები და დამოკიდებულებები ამ კონკრეტულ ნამუშევარში/საკომუნიკაციო სიტუაციაში? რა ენობრივი საშუალებები გამოვიყენო ამ კონკრეტულ საკომუნიკაციო სიტუაციაში (/ამ კონკრეტული ნამუშევრის შესადგენად)? როგორ დავეხმარო მკითხველს/მსმენელს ჩემი ნაწერის/ნათქვამის უკეთ გაგებაში?	

I თემატური ბლოკი - ადამიანი და მისი ცხოვრება

თემა: კონფლიქტები და ცვლილებები

ძირითადი სასწავლო რესურსები	
ბეჭდური ტექსტები	**მულტიმედიური ტექსტები**
<u>მხატვრული</u> ვაჟა-ფშაველა, „ალუდა ქეთელაური“ (შემოკლებული ვერსია)	მხატვრული ფილმი „ვედრება“: ფრაგმენტი („*ალუდა ქეთელაურის*“ მიხედვით)
<u>არამხატვრული</u> კონფლიქტი: მისი არსი და დაძლევის გზები (საინფორმაციო)	

თემატური საკვანძო შეკითხვები

- რა ზეგავლენას ახდენს კონფლიქტები ადამიანის ცხოვრებაზე, საზოგადოებრივ ცხოვრებაზე?
- როგორ შემიძლია გამოვიყენო კომუნიკაცია კონფლიქტის გადასაჭრელად?
- რამდენად და როგორ გვეხმარება მხატვრულ ლიტერატურაში ასახული კონფლიქტების გაცნობა ცხოვრებისეული კონფლიქტების გადაჭრაში?
- რა საშუალებებს იყენებენ მწერლები კონფლიქტის გადმოსაცემად, კონფლიქტის მონაწილეთა ფიქრების, გრძნობების, მოტივაციის, საჭიროებების წარმოსაჩენად?

მოდულის შედეგები	სამიზნე ცნებები და მკვიდრი წარმოდგენები	საკითხები
პროფესიული სასწავლებლის სტუდენტმა უნდა შეძლოს: **1.** ტექსტის გაანალიზება ჟანრული და კომპოზიციური მახასიათებლების გათვალისწინებით. **2.** ტექსტის გაანალიზება ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებებისა და სტრუქტურულ-ორგანიზაციული მახასიათებლების მიხედვით. **3.** ტექსტის გააზრება-გაანალიზება კონტექსტური ფაქტორების გათვალისწინებით. **4.** ტექსტების შედარება,	*ტექსტის ჟანრი* ერთი ჟანრის ტექსტებს აქვთ საერთო მახასიათებლები *ტექსტის კომპოზიცია* ▪ ნაწარმოების მთლიანობას ქმნის კომპოზიციურ-ლიტერატურული ელემენტების ერთობლიობა. ▪ კომპოზიციურ-ლიტერატურული ელემენტების ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ტექსტების სიღრმისეულად გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. *ტექსტის სტრუქტურა, ორგანიზება* ▪ სტრუქტურული და ორგანიზაციული ელემენტების ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ტექსტების სიღრმისეულად გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. ▪ მკაფიო სტრუქტურა და ლოგიკურად ორგანიზებამეხმარება ტექსტის შინაარსის უკეთ გაგებაში. *ტექსტის ენა, სტილი* ▪ ტექსტში გამოყენებული ენობრივ-გამომსახველობითი ფორმები და სიტყვები გავლენას ახდენს	➢ ჟანრები: პოემა, ➢ კომპოზიცია: თემა, პრობლემა, მთავარი იდეა (დედააზრი)/ძირითადი საკითხი; პერსონაჟი, პერსონაჟის/ავტორის ფასეულობები/დამოკიდებულებები; ➢ ხედვის კუთხე/პერსპექტივა; ➢ საკომუნიკაციო სიტუაცია; ➢ რიტორიკის ელემენტები: თეზისი, არგუმენტი; რიტორიკული სტილის ძირითადი მახასიათებლები (სარწმუნოობა, ლოგიკა, ემოცია); ➢ ტროპები: მეტაფორა, შედარება, ეპითეტი; ➢ ლექსიკა: დიალექტიზმები; ➢ გრამატიკა: მძიმე რთულ

ინტერტექსტობრივი მიმართებების გამოვლენა. **5.** ტექსტის ინტერპრეტირება, მის მიმართ საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვა და ახსნა-დასაბუთება. **6.** სხვადასხვა ტიპის ზეპირი და წერილობითი ტექსტების შედგენა-გაზიარება საკომუნიკაციო სიტუაციის გათვალისწინებით. **7.**წარმატებული კომუნიკაციის სტრატეგიების გააზრებულად გამოყენება.	ტექსტისმნიშვნელობაზე/ფასეულობაზე. ▪ ავტორები იყენებენ სხვადასხვა ენობრივ-გამომსახველობით საშუალებას იმისათვის, რომ უკეთ გადმოსცენ სათქმელი, მოახდინონ შთაბეჭდილება მკითხველზე, დაარწმუნონ მკითხველი. ▪ ენობრივისაშუალებებისცოდნადამეხმარებატექსტებისგაგება-გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. *საკომუნიკაციო სიტუაცია* ▪ საკომუნიკაციო სიტუაციის ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ეფექტიანი კომუნიკაციის დამყარებაში. *კონტექსტი* კონტექსტის ცოდნა მეხმარება ტექსტის სიღრმისეულად, მრავალმხრივად გაგება-გააზრებაში. *ინტერტექსტუალობა* ▪ ინტერტექსტობრივი მიმართებების აღმოჩენა შესაძლებელია წინარე ცოდნა-გამოცდილების გამოყენებით. ▪ ინტერტექსტობრივიმიმართებების დადგენის შედეგად უფრო ღრმად/მრავალმხრივად გავიაზრებ ტექსტის მნიშვნელობას, იდეებს, თემებსა და პერსპექტივებს. *ინტერპრეტაცია* ▪ ტექსტის მნიშვნელობის ასახსნელად, ახალი კუთხით/ფორმით წარმოსაჩენად შემიძლია გამოვიყენო პირადი გამოცდილება, ნასწავლი/ნაცნობი ლიტერატურის, ცნებებისა და საკითხების ცოდნა. *ტექსტის გაგება* ▪ ტექსტის გაგება არის პროცესი, რომელიც ეტაპებისგან შედგება. ▪ ტექსტის გაგების ხელშესაწყობად უნდა შევარჩიო და გამოვიყენო ცალკეული კონკრეტული ეტაპის შესაბამისი სტრატეგია. *ტექსტის შედგენა-გაზიარება* ▪ ტექსტის შედგენა-გაზიარება არის კომპლექსური პროცესი, რომელიც ეტაპებისგან შედგება. ▪ ტექსტის შედგენა-გაზიარებისას უნდა:	წინადადებაში; მძიმე განკერძოებულ წევრებთან (განსაზღვრებასთან, გარემოებასთან), პირობისეულობა და მისი გამოხატვა.

	○ გამოვიყენო ჟანრობრივიმახასიათებლებისადა ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებების ცოდნა; ○ შევარჩიო და გამოვიყენო კონკრეტული ეტაპის შესაბამისი სტრატეგია.	
სამიზნე ცნების საკვანძო შეკითხვები		**იდეები კომპლექსური დავალებებისთვის**
• რა მიზნით ვკითხულობ? რა შეიძლება გავაკეთო იმისთვის, რომ უკეთ გავიგო/გავიაზრო ტექსტი? (/როგორ მოქმედებენ კარგი მკითხველები, როდესაც არ ესმით ტექსტი?) • რამდენად და როგორ მეხმარება ნაწარმოების სტრუქტურა ტექსტის გაგება-გააზრებაში? • როგორ/რა საშუალებებით ცდილობს ავტორი მკითხველზე ზემოქმედებას, აზრის გამოხატვას, პოზიციის დასაბუთებას? რამდენად ეფექტურია მისი მცდელობები?		• **პრეზენტაცია კონფლიქტებზე:** სტუდენტები კონფლიქტების ტიპოლოგიის საილუსტრაციოდ მოიხმობენ მაგალითებს რეალური ცხოვრებიდან, ნაცნობი წიგნებიდან და/ან ფილმებიდან; დასაბუთებული მსჯელობით განსაზღვრავენ მათ ტიპსა და სახეობებს. • **თხრობითი ტექსტის დაწერა** (პირადი გამოცდილების საფუძველზე) - *მითითება: თქვენი პირადი გამოცდილებიდან წერილობით მოგვითხრეთ კონფლიქტზე, რომელმაც*

• რატომ/რა მიზნით იყენებს ავტორი ამა თუ იმ ენობრივ-გრამატიკულ ფორმებსა და ლექსიკურ საშუალებებს, მხატვრულ და სტილურ ხერხებს? რატომ არის ეს ტექსტი მოთხრობა (/ პოემა, იგავი, პირადი წერილი და ა.შ.)? • რას მეუბნება/რა ინფორმაციას მაწვდის ტექსტი მისი შექმნის ეპოქაზე, ავტორზე? • რითია ეს ტექსტი გამორჩეული, უნიკალური (/რით გამოირჩევა ეს ტექსტი ამავე თემაზე, საკითხზე, პრობლემაზე შექმნილი სხვა ტექსტებისგან?)? • რამდენად/როგორ დამეხმარება ეს ტექსტი რეალური სამყაროს გაცნობაში, საკუთარი თავის შემეცნებაში, სხვა ტექსტის (წიგნის, ფილმის) გაგებაში? / რამდენად და რითია ეს ტექსტი საინტერესო პირადად ჩემთვის, თანამედროვე ადამიანებისთვის?	*დადებითი გამოცდილება დაგიტოვათ.* • **არგუმენტირებული ესე:** არსებობს მოსაზრება, რომ ნებისმიერ კონფლიქტს შეიძლება ჰქონდეს დადებითი მხარე. არგუმენტირებული მსჯელობით დაეთანხმეთ ამ მოსაზრებას ან უარყავით იგი. • **ოფიციალური-საქმიანი ტექსტების შედგენა** - დაწერეთ ახსნა-განმარტებითი ან მოხსენებითი ბარათი შემდეგი სიტუაციის გათვალისწინებით:*ფეხბურთის გუნდში ახალი მწვრთნელი დაინიშნა. იგი ფიქრობს, რომ უკეთესი შედეგების მისაღწევად გუნდმა მთლიანად უნდა შეცვალოს თამაშის ტაქტიკა, რისთვისაც გაძლიერებული*

• როგორ გამოვხატო საკუთარი აზრები, იდეები, ფიქრები და დამოკიდებულებები ამ კონკრეტულ ნამუშევარში/საკომუნიკაციო სიტუაციაში? რა ენობრივი საშუალებები გამოვიყენო ამ კონკრეტულ საკომუნიკაციო სიტუაციაში (/ამ კონკრეტული ნამუშევრის შესადგენად)? როგორ დავეხმარო მკითხველს/მსმენელს ჩემი ნაწერის/ნათქვამის უკეთ გაგებაში?	*ვარჯიშია საჭირო. ფეხბურთელები მზად არ არიან სიახლეებისთვის, არ უნდათ სიარული დამატებით ვარჯიშებზე.* - მოირგეთ კონფლიქტში მონაწილე ერთ-ერთი მხარის როლი და დაწერეთ მოხსენებითი ბარათი ფეხბურთის გუნდის მფლობელის მიმართ. • **წერილი ალუდას** *(რჩევები იმაზე, თუ როგორ მოაგვაროს კონფლიქტი).* • **წარმოსახვითი ინტერვიუ ხევისბერ ბერდიასთან.**

სწავლა-სწავლების II წელი

თემატური მატრიცები

I თემატური ბლოკი - ადამიანი და მისი ცხოვრება

1. თემა: ადამიანი და საზოგადოება

საზოგადოებაში თანაცხოვრება *(მაგ., ადამიანის ადგილი საზოგადოებაში, საზოგადოების ზეგავლენა ადამიანზე, ადამიანის ზეგავლენა საზოგადოებაზე).*

საკითხავი მასალა:

- კოტე ჯანდიერი, „გლობალიზაცია“

თემატური საკვანძო შეკითხვები: • რას ნიშნავს, იყო საზოგადოების წევრი? • რაში გამოიხატება ადამიანის პასუხისმგებლობა საზოგადოების მიმართ, საზოგადოებისა - ადამიანის მიმართ? • რა მიმართებაა ინდივიდუალურ თავისუფლებასა და საზოგადოებრივ პასუხისმგებლობას შორის? • რა მიმართებაა ცალკეული ადამიანის პირად ცხოვრებას/კეთილდღეობასა და საზოგადოების, ქვეყნისცხოვრებას/კეთილდღეობას შორის?
თემატური მკვიდრი წარმოდგენები • ადამიანისა და საზოგადოების ურთიერთობის თემა ასახულია განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტებში. • ადამიანისა და საზოგადოების ურთიერთობაზე შექმნილი ტექსტების გაცნობა მეხმარება იმაში, რომ გავაცნობიერო საზღვარი პირადულსა და საზოგადოებრივს შორის, დავიმკვიდრო ჩემი ადგილი საზოგადოებაში. • მწერლები იყენებენ ტექსტის ელემენტებს, ენობრივ საშუალებებს, რათა გამოხატონ თავიანთი მოსაზრებები ადამიანისა და საზოგადოების ურთიერთობაზე, მოახდინონ შთაბეჭდილება მკითხველებზე, დაარწმუნონ ისინი. • ადამიანისა და საზოგადოების ურთიერთობაზე შექმნილი ლიტერატურის უკეთ გასაგებად შემიძლია გამოვიყენო პირადი გამოცდილება, ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და კითხვის სტრატეგიების ცოდნა. • იმისათვის, რომ გამოვხატო ჩემი მოსაზრებები ადამიანისა და საზოგადოების ურთიერთმიმართებაზე, შემიძლია გამოვიყენო პირადი გამოცდილება, ნასწავლი/ნაცნობი ლიტერატურის, ცნებებისა და საკითხების ცოდნა.

მოდულის შედეგები	**სამიზნე ცნებები და მკვიდრი წარმოდგენები**	**საკითხები**

პროფესიული სასწავლებლის სტუდენტმა უნდა შეძლოს: **1.** ტექსტის გაანალიზება ჟანრული და კომპოზიციური მახასიათებლების გათვალისწინებით. **2.** ტექსტის გაანალიზება ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებებისა და სტრუქტურულ- ორგანიზაციული მახასიათებლების მიხედვით. **3.** ტექსტის გააზრება-გაანალიზება კონტექსტური ფაქტორების გათვალისწინებით. **4.** ტექსტების შედარება, ინტერტექსტობრივი მიმართებების გამოვლენა. **5.** ტექსტის ინტერპრეტირება, მის მიმართ საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვა და ახსნა-დასაბუთება. **6.** სხვადასხვა ტიპის ზეპირი და წერილობითი ტექსტების შედგენა-გაზიარება საკომუნიკაციო სიტუაციის გათვალისწინებით. **7.**წარმატებული კომუნიკაციის სტრატეგიების გააზრებულად გამოყენება.	*ტექსტის გაგება* ▪ ტექსტის გაგება არის პროცესი, რომელიც ეტაპებისგან შედგება. ▪ ტექსტის გაგების ხელშესაწყობად უნდა შევარჩიო და გამოვიყენო ცალკეული კონკრეტული ეტაპის შესაბამისი სტრატეგია. *ტექსტის ჟანრი* ერთი ჟანრის ტექსტებს აქვთ საერთო მახასიათებლები *ტექსტის კომპოზიცია* ▪ ნაწარმოების მთლიანობას ქმნის კომპოზიციურ-ლიტერატურული ელემენტების ერთობლიობა. ▪ კომპოზიციურ-ლიტერატურული ელემენტების ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ტექსტების სიღრმისეულად გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. *ტექსტის სტრუქტურა, ორგანიზება* ▪ სტრუქტურული და ორგანიზაციული ელემენტების ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ტექსტების სიღრმისეულად გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. ▪ მკაფიო სტრუქტურა და ლოგიკურად ორგანიზებამეხმარება ტექსტის შინაარსის უკეთ გაგებაში. *ტექსტის ენა, სტილი* ▪ ტექსტში გამოყენებული ენობრივ-გამომსახველობითი ფორმები და სიტყვები გავლენას ახდენს ტექსტისმნიშვნელობაზე/ფასეულობაზე. ▪ ავტორები იყენებენ სხვადასხვა ენობრივ-გამომსახველობით საშუალებას იმისათვის, რომ უკეთ გადმოსცენ სათქმელი, მოახდინონ შთაბეჭდილება მკითხველზე, დაარწმუნონ მკითხველი. ▪ ენობრივისაშუალებებისცოდნადამეხმარებატექსტებისგაგება-გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში.	

	კონტექსტი კონტექსტის ცოდნა მეხმარება ტექსტის სიღრმისეულად, მრავალმხრივად გაგება-გააზრებაში. *საკომუნიკაციო სიტუაცია* ▪ საკომუნიკაციო სიტუაციის ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ეფექტიანი კომუნიკაციის დამყარებაში. *ინტერტექსტუალობა* ▪ ინტერტექსტობრივი მიმართებების აღმოჩენა შესაძლებელია წინარე ცოდნა-გამოცდილების გამოყენებით. ▪ ინტერტექსტობრივიმიმართებების დადგენის შედეგად უფრო ღრმად/მრავალმხრივად გავიაზრებ ტექსტის მნიშვნელობას, იდეებს, თემებსა და პერსპექტივებს. *ინტერპრეტაცია* ▪ ტექსტის მნიშვნელობის ასახსნელად, ახალი კუთხით/ფორმით წარმოსაჩენად შემიძლია გამოვიყენო პირადი გამოცდილება, ნასწავლი/ნაცნობი ლიტერატურის, ცნებებისა და საკითხების ცოდნა. *ტექსტის შედგენა-გაზიარება* ▪ ტექსტის შედგენა-გაზიარება არის კომპლექსური პროცესი, რომელიც ეტაპებისგან შედგება. ▪ ტექსტის შედგენა-გაზიარებისას უნდა: ○ გამოვიყენო ჟანრობრივიმახასიათებლებისადა ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებების ცოდნა; ○ შევარჩიო და გამოვიყენო კონკრეტული ეტაპის შესაბამისი სტრატეგია.	

სამიზნე ცნების საკვანძო შეკითხვები	**იდეები კომპლექსური დავალებებისთვის**
• რა მიზნით ვკითხულობ? რა შეიძლება გავაკეთო იმისთვის, რომ უკეთ გავიგო/გავიაზრო ტექსტი? (/როგორ მოქმედებენ კარგი მკითხველები, როდესაც არ ესმით ტექსტი?) • რამდენად და როგორ მეხმარება ნაწარმოების სტრუქტურა ტექსტის გაგება-გააზრებაში? • როგორ/რა საშუალებებით ცდილობს ავტორი მკითხველზე ზემოქმედებას, აზრის გამოხატვას, პოზიციის დასაბუთებას? რამდენად ეფექტურია მისი მცდელობები? • რატომ/რა მიზნით იყენებს ავტორი ამა თუ იმ ენობრივ-გრამატიკულ ფორმებსა და ლექსიკურ საშუალებებს, მხატვრულ და სტილურ ხერხებს? რატომ არის ეს ტექსტი	➢ ნაწარმოების ანალიზი; ➢ პერსონაჟ(ებ)ის დახასიათება; ➢ წერილი ავტორს: წერილის ტრადიციული ფორმატის დაცვით ავტორისთვის წაკითხულით აღძრული ფიქრებისა და შეფასებების (დადებითისა თუ უარყოფითის) გაზიარება: რა იყო მისაღები, რა-არა და რატომ (შესაბამისი ახსნა-დასაბუთებით), პირადი დამოკიდებულების წარმოჩენა პერსონაჟების, ავტორის პოზიციის მიმართ. ➢ ტექსტის გაგრძელება; ➢ მკითხველის დღიური; ➢ ნაწარმოების ანოტაცია (იმის აღნიშვნით, თუ რატომ უნდა წაიკითხონ მკითხველებმა ეს ნაწარმოები); ➢ სხვ.

მოთხრობა (/ პოემა, იგავი, პირადი წერილი და ა.შ.)? • რას მეუბნება/რა ინფორმაციას მაწვდის ტექსტი მისი შექმნის ეპოქაზე, ავტორზე? • რითია ეს ტექსტი გამორჩეული, უნიკალური (/რით გამოირჩევა ეს ტექსტი ამავე თემაზე, საკითხზე, პრობლემაზე შექმნილი სხვა ტექსტებისგან?)? • რამდენად/როგორ დამეხმარება ეს ტექსტი რეალური სამყაროს გაცნობაში, საკუთარი თავის შემეცნებაში, სხვა ტექსტის (წიგნის, ფილმის) გაგებაში? / რამდენად და რითია ეს ტექსტი საინტერესო პირადად ჩემთვის, თანამედროვე ადამიანებისთვის? • როგორ გამოვხატო საკუთარი აზრები, იდეები, ფიქრები და დამოკიდებულებები ამ კონკრეტულ ნამუშევარში/საკომუნიკაციო სიტუაციაში? რა ენობრივი საშუალებები გამოვიყენო ამ კონკრეტულ საკომუნიკაციო სიტუაციაში (/ამ კონკრეტული ნამუშევრის შესადგენად)? როგორ დავეხმარო მკითხველს/მსმენელს ჩემი ნაწერის/ნათქვამის უკეთ გაგებაში?	

2. თემა: ტრადიცია და სიახლე

ტრადიციულისა და ახლის ურთიერთმიმართება, პროგრესი, ცვლილება, ტრადიციული საზოგადოება სიახლეების პირისპირ

საკითხავი მასალა:

- დავით კლდიაშვილი, „სამანიშვილის დედინაცვალი“;
- კონსტანტინე გამსახურდია, ზარები გრიგალში

თემატური საკვანძო შეკითხვები: • რა არის სიახლეების მიზეზი? • რა განაპირობებს განვითარებას, პროგრესს? • არის თუ არა პროგრესი ყოველთვის „პროგრესული“ და რატომ? • რამდენად და როგორ განაპირობებს ტრადიცია/ტრადიციული კულტურა ადამიანის ფასეულობებსა და ქცევას? • რამდენად და როგორაა შესაძლებელი ბალანსის დაცვა ტრადიციულსა და ახლას შორის?
თემატური მკვიდრი წარმოდგენები • მწერლები იყენებენ ტექსტის ელემენტებს, ენობრივ საშუალებებს, რათა გამოხატონ თავიანთი მოსაზრებები ახლისა და ტრადიციულის ურთიერთმიმართებაზე, მოახდინონ შთაბეჭდილება მკითხველებზე, დაარწმუნონ ისინი. • ახლისა და ტრადიციულის ურთიერთმიმართებაზეშექმნილი ლიტერატურის უკეთ გასაგებად შემიძლია გამოვიყენო პირადი გამოცდილება, ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და კითხვის სტრატეგიების ცოდნა. • იმისათვის, რომ გამოვხატო ჩემი მოსაზრებები ახლისა და ტრადიციულის ურთიერთმიმართებაზე, შემიძლია გამოვიყენო პირადი

გამოცდილება, ნასწავლი/ნაცნობი ლიტერატურის, ცნებებისა და საკითხების ცოდნა.		
მოდულის შედეგები	**სამიზნე ცნებები და მკვიდრი წარმოდგენები**	**საკითხები**
პროფესიული სასწავლებლის სტუდენტმა უნდა შეძლოს: **1.** ტექსტის გაანალიზება ჟანრული და კომპოზიციური მახასიათებლების გათვალისწინებით. **2.**ტექსტის გაანალიზება ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებებისა და სტრუქტურულ-ორგანიზაციული მახასიათებლების მიხედვით. **3.** ტექსტის გააზრება-გაანალიზება კონტექსტური ფაქტორების გათვალისწინებით. **4.** ტექსტების შედარება, ინტერტექსტობრივი მიმართებების გამოვლენა. **5.** ტექსტის ინტერპრეტირება, მის მიმართ საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვა და ახსნა-დასაბუთება.	*ტექსტის ჟანრი* ერთი ჟანრის ტექსტებს აქვთ საერთო მახასიათებლები *ტექსტის კომპოზიცია* ▪ ნაწარმოების მთლიანობას ქმნის კომპოზიციურ-ლიტერატურული ელემენტების ერთობლიობა. ▪ კომპოზიციურ-ლიტერატურული ელემენტების ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ტექსტების სიღრმისეულად გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. *ტექსტის სტრუქტურა, ორგანიზება* ▪ სტრუქტურული და ორგანიზაციული ელემენტების ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ტექსტების სიღრმისეულად გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. ▪ მკაფიო სტრუქტურა და ლოგიკურად ორგანიზებამეხმარება ტექსტის შინაარსის უკეთ გაგებაში. *ტექსტის ენა, სტილი* ▪ ტექსტში გამოყენებული ენობრივ-გამომსახველობითი ფორმები და სიტყვები გავლენას ახდენს ტექსტისმნიშვნელობაზე/ფასეულობაზე. ▪ ავტორები იყენებენ სხვადასხვა ენობრივ-გამომსახველობით საშუალებას იმისათვის, რომ უკეთ გადმოსცენ სათქმელი, მოახდინონ შთაბეჭდილება მკითხველზე, დაარწმუნონ მკითხველი. ▪ ენობრივისაშუალებებისცოდნადამეხმარებატექსტებისგაგება-გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. *საკომუნიკაციო სიტუაცია* ▪ საკომუნიკაციო სიტუაციის ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ეფექტიანი კომუნიკაციის დამყარებაში. *კონტექსტი* ▪ კონტექსტის ცოდნა მეხმარება ტექსტის სიღრმისეულად, მრავალმხრივად გაგება-გააზრებაში.	

6. სხვადასხვა ტიპის ზეპირი და წერილობითი ტექსტების შედგენა-გაზიარება საკომუნიკაციო სიტუაციის გათვალისწინებით. **7.**წარმატებული კომუნიკაციის სტრატეგიების გააზრებულად გამოყენება.	*ინტერტექსტუალობა* ▪ ინტერტექსტობრივი მიმართებების აღმოჩენა შესაძლებელია წინარე ცოდნა-გამოცდილების გამოყენებით. ▪ ინტერტექსტობრივიმიმართებების დადგენის შედეგად უფრო ღრმად/მრავალმხრივად გავიაზრებ ტექსტის მნიშვნელობას, იდეებს, თემებსა და პერსპექტივებს.	
	ინტერპრეტაცია ▪ ტექსტის მნიშვნელობის ასახსნელად, ახალი კუთხით/ფორმით წარმოსაჩენად შემიძლია გამოვიყენო პირადი გამოცდილება, ნასწავლი/ნაცნობი ლიტერატურის, ცნებებისა და საკითხების ცოდნა.	
	ტექსტის გაგება ▪ ტექსტის გაგება არის პროცესი, რომელიც ეტაპებისგან შედგება. ▪ ტექსტის გაგების ხელშესაწყობად უნდა შევარჩიო და გამოვიყენო ცალკეული კონკრეტული ეტაპის შესაბამისი სტრატეგია.	
	ტექსტის შედგენა-გაზიარება ▪ ტექსტის შედგენა-გაზიარება არის კომპლექსური პროცესი, რომელიც ეტაპებისგან შედგება. ▪ ტექსტის შედგენა-გაზიარებისას უნდა: ○ გამოვიყენო ჟანრობრივიმახასიათებლებისადა ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებების ცოდნა; ○ შევარჩიო და გამოვიყენო კონკრეტული ეტაპის შესაბამისი სტრატეგია.	

სამიზნე ცნების საკვანძო შეკითხვები	**იდეები კომპლექსური დავალებებისთვის**
ტექსტი 1. დავით კლდიაშვილი, „სამანიშვილის დედინაცვალი“; • რა მიზნით ვკითხულობ? რა შეიძლება გავაკეთო იმისთვის, რომ უკეთ გავიგო/გავიაზრო ტექსტი? (/როგორ მოქმედებენ კარგი მკითხველები, როდესაც არ ესმით ტექსტი?)	➢ ნაწარმოების ანალიზი; ➢ პერსონაჟ(ებ)ის დახასიათება; პერსონაჟების შედარებითი დახასიათება; ➢ ერთი პერსონაჟის წერილი მეორის მიმართ;

• რამდენად და როგორ მეხმარება ნაწარმოების სტრუქტურა ტექსტის გაგება-გააზრებაში? • როგორ/რა საშუალებებით ცდილობს ავტორი მკითხველზე ზემოქმედებას, აზრის გამოხატვას, პოზიციის დასაბუთებას? რამდენად ეფექტურია მისი მცდელობები? • რატომ/რა მიზნით იყენებს ავტორი ამა თუ იმ ენობრივ-გრამატიკულ ფორმებსა და ლექსიკურ საშუალებებს, მხატვრულ და სტილურ ხერხებს? რატომ არის ეს ტექსტი მოთხრობა (/ პოემა, იგავი, პირადი წერილი და ა.შ.)? • რას მეუბნება/რა ინფორმაციას მაწვდის ტექსტი მისი შექმნის ეპოქაზე, ავტორზე?	➢ მკითხველის დღიური; ➢ ტექსტის/ცალკეული მონაკვეთების შეჯამება (ზეპირად ან წერილობით); ➢ სიტყვებში „ჩამალული“ იდეოლოგია - ამოცნობა იდეების (/დამოკიდებულებების) გამომხატველი სიტყვების/ფრაზებისა, რომლებიც: ა) შეიცავს შეფასებებს; ბ) გამოხატავს ავტორის პოზიტიურ ან ნეგატიურ დამოკიდებულებას. სათანადო მასალის ამოწერის შემდეგ მოსწავლეებმა შეიძლებამოამზადონმარტივი დასკვნა (ზეპირად ან წერილობით). დასკვნის დასაწერად შესაძლებელია ჩარჩო-კონსტრუქციის გამოყენება (მაგ., „ტექსტიდანჩანს, რომ ავტორს უარყოფითი/დადებითი დამოკიდებულება აქვს ....-ის მიმართ....“); ➢ ჯგუფური მუშაობის გზით სხვადასხვა სახის გრაფიკული მაორგანიზებლების შედგენა/გამოყენება ინფორმაციის დაჯგუფების მიზნით (მაგ., აზრობრივი რუკა; პერსონაჟთა ქცევისა და მისი მოტივების, დამახასიათებელი ნიშან-თვისებების, განცდების/ემოციების, პერსონაჟთა ურთიერთობების, კონფლიქტთან მათი მიმართების, თხრობის თანამიმდევრობის, მთავარისა და

• რითია ეს ტექსტი გამორჩეული, უნიკალური (/რით გამოირჩევა ეს ტექსტი ამავე თემაზე, საკითხზე, პრობლემაზე შექმნილი სხვა ტექსტებისგან?)? • რამდენად/როგორ დამეხმარება ეს ტექსტი რეალური სამყაროს გაცნობაში, საკუთარი თავის შემეცნებაში, სხვა ტექსტის (წიგნის, ფილმის) გაგებაში? / რამდენად და რითია ეს ტექსტი საინტერესო პირადად ჩემთვის, თანამედროვე ადამიანებისთვის? • როგორ გამოვხატო საკუთარი აზრები, იდეები, ფიქრები და დამოკიდებულებები ამ კონკრეტულ ნამუშევარში/საკომუნიკაციო სიტუაციაში? რა ენობრივი საშუალებები გამოვიყენო ამ კონკრეტულ საკომუნიკაციო სიტუაციაში (/ამ კონკრეტული ნამუშევრის შესადგენად)? როგორ დავეხმარო მკითხველს/მსმენელს ჩემი	დეტალ(ებ)ის ურთიერთმიმართებათა წარმომჩენი მაორგანიზებლები); ➢ ტექსტის შინაარსის (/მოკლე,გამოკრებილი) გადმოცემა (ზეპირად ან წერილობით); ტექსტის ეპიზოდის შინაარსის გადმოცემა (ზეპირად ან წერილობით); ➢ კვლევითი პროექტი/პრეზენტაცია ავტორის შესახებ (ბიოგრაფია, შემოქმედება) ბიოგრაფიის იმ კონკრეტულ ეპიზოდ(ებ)ზე ფოკუსირებით, რომლებიც უკავშირდება შესწავლილ ტექსტს (თუკი ამგვარი კავშირი არსებობს); ➢ კვლევითიპროექტი/პრეზენტაცია ავტორის თანამედროვე ეპოქის შესახებ; ➢ კვლევითი პროექტი/პრეზენტაცია ნაწარმოებში ასახული ეპოქის შესახებ შესწავლილთან კავშირის დამყარებით (მაგ., რამდენად რეალისტურად, შემოქმედებითად, სხვ. ასახავს შესწავლილი ნაწარმოები შესაბამის ეპოქას). ➢ სხვ.

ნაწერის/ნათქვამის უკეთ გაგებაში? **ტექსტი 2. კონსტანტინე გამსახურდია, ზარები გრიგალში** • რა მიზნით ვკითხულობ? რა შეიძლება გავაკეთო იმისთვის, რომ უკეთ გავიგო/გავიაზრო ტექსტი? (/როგორ მოქმედებენ კარგი მკითხველები, როდესაც არ ესმით ტექსტი?) • რამდენად და როგორ მეხმარება ნაწარმოების სტრუქტურა ტექსტის გაგება-გააზრებაში? • როგორ/რა საშუალებებით ცდილობს ავტორი მკითხველზე ზემოქმედებას, აზრის გამოხატვას, პოზიციის დასაბუთებას? რამდენად ეფექტურია მისი მცდელობები?	

• რატომ/რა მიზნით იყენებს ავტორი ამა თუ იმ ენობრივ-გრამატიკულ ფორმებსა და ლექსიკურ საშუალებებს, მხატვრულ და სტილურ ხერხებს? რატომ არის ეს ტექსტი მოთხრობა (/ პოემა, იგავი, პირადი წერილი და ა.შ.)? • რას მეუბნება/რა ინფორმაციას მაწვდის ტექსტი მისი შექმნის ეპოქაზე, ავტორზე? • რითია ეს ტექსტი გამორჩეული, უნიკალური (/რით გამოირჩევა ეს ტექსტი ამავე თემაზე, საკითხზე, პრობლემაზე შექმნილი სხვა ტექსტებისგან?)? • რამდენად/როგორ დამეხმარება ეს ტექსტი რეალური სამყაროს გაცნობაში, საკუთარი თავის შემეცნებაში, სხვა ტექსტის (წიგნის, ფილმის) გაგებაში? / რამდენად და რითია ეს ტექსტი საინტერესო პირადად ჩემთვის, თანამედროვე ადამიანებისთვის?	

• როგორ გამოვხატო საკუთარი აზრები, იდეები, ფიქრები და დამოკიდებულებები ამ კონკრეტულ ნამუშევარში/საკომუნიკაციო სიტუაციაში? რა ენობრივი საშუალებები გამოვიყენო ამ კონკრეტულ საკომუნიკაციო სიტუაციაში (/ამ კონკრეტული ნამუშევრის შესადგენად)? როგორ დავეხმარო მკითხველს/მსმენელს ჩემი ნაწერის/ნათქვამის უკეთ გაგებაში?	

II თემატური ბლოკი - სამყაროს შეცნობა, ახალი სამყაროს აღმოჩენა-შემეცნება

3. თემა: მოგზაურობა

მშობლიური და უცხო/ახალი, განსხვავებული, ახლის/სიახლის აღმოჩენის გზები, ახლის ნახვით/აღმოჩენით მიღებული ცოდნა და გამოცდილება, ურთიერთმიმართება ახალსა და ნაცნობს/ჩვეულს შორის

საკითხავი მასალა:

- ნუგზარ შატაიძე, „კაპიკი გაკაპიკებულა, ანუ ევროპაში რა მინდოდა“

თემატური საკვანძო შეკითხვები:

- რატომ მიისწრაფვის ადამიანი ახლისკენ, უცნობისკენ? /რატომ მოგზაურობენ ადამიანები?
- რამდენად ეხმარება ადამიანს უცნობის/უცხოს გაცნობა ნაცნობის/მშობლიურის უკეთ გაგებაში ან/და პირიქით?
- რა მსგავსება-განსხვავებაა მოგზაურობაზე, ახლის აღმოჩენაზე შექმნილ ტექსტებს შორის?
- რამდენად უპასუხებს ტექსტი კითხვებს, რომლებიც მაქვს მოგზაურობასთან, ახალი გამოცდილების მიღებასთან დაკავშირებით?
- რას გვასწავლის მოგზაურობაზე შექმნილი ტექსტების გაცნობა?
- რა მიზნით და რამდენად ეფექტურად იყენებს ავტორი ენობრივ-გამომსახველობით საშუალებებს?

თემატური მკვიდრი წარმოდგენები

- მოგზაურობაზე, ახლის აღმოჩენაზე შექმნილია სხვადასხვა ტიპისა და ჟანრის ტექსტები;
- მოგზაურობამ, ახლის გაცნობამ მიღებამ შესაძლებელია შეცვალოს ადამიანის წარმოდგენები;
- მწერლები იყენებენ ტექსტის ელემენტებს, ენობრივ საშუალებებს, რათა გამოხატონ თავიანთი დამოკიდებულება ახლის/სიახლის მიმართ, სიახლის აღმოჩენაზე, გაგვიცოცხლონ მოგზაურობის რეალიები, მოახდინონ გავლენა მკითხველებზე, დაარწმუნონ ისინი;
- მოგზაურობაზე შექმნილი ლიტერატურის უკეთ გასაგებად შემიძლია გამოვიყენო ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და კითხვის სტრატეგიების ცოდნა;
- იმისათვის, რომ გამოვხატო ჩემი გამოცდილება/მოსაზრებები მოგზაურობაზე, ახლის აღმოჩენაზე, შემიძლია გამოვიყენო საკუთარი გამოცდილება, ნასწავლი/ნაცნობი ლიტერატურის, ცნებებისა და საკითხების ცოდნა.

მოდულის შედეგები	**სამიზნე ცნებები და მკვიდრი წარმოდგენები**	**საკითხები**
პროფესიული სასწავლებლის სტუდენტმა უნდა შეძლოს: 1. ტექსტის გაანალიზება ჟანრული და კომპოზიციური მახასიათებლების	*ტექსტის ჟანრი* ერთი ჟანრის ტექსტებს აქვთ საერთო მახასიათებლები *ტექსტის კომპოზიცია* ▪ ნაწარმოების მთლიანობას ქმნის კომპოზიციურ-ლიტერატურული ელემენტების ერთობლიობა.	

გათვალისწინებით. **2.**ტექსტის გაანალიზება ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებებისა და სტრუქტურულ- ორგანიზაციული მახასიათებლების მიხედვით. **3.** ტექსტის გააზრება-გაანალიზება კონტექსტური ფაქტორების გათვალისწინებით. **4.** ტექსტების შედარება, ინტერტექსტობრივი მიმართებების გამოვლენა. **5.** ტექსტის ინტერპრეტირება, მის მიმართ საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვა და ახსნა-დასაბუთება. **6.** სხვადასხვა ტიპის ზეპირი და წერილობითი ტექსტების შედგენა-გაზიარება საკომუნიკაციო სიტუაციის გათვალისწინებით. **7.**წარმატებული კომუნიკაციის სტრატეგიების გააზრებულად გამოყენება.	▪ კომპოზიციურ-ლიტერატურული ელემენტების ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ტექსტების სიღრმისეულად გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. *ტექსტის სტრუქტურა, ორგანიზება* ▪ სტრუქტურული და ორგანიზაციული ელემენტების ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ტექსტების სიღრმისეულად გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. ▪ მკაფიო სტრუქტურა და ლოგიკურად ორგანიზებამეხმარება ტექსტის შინაარსის უკეთ გაგებაში. *ტექსტის ენა, სტილი* ▪ ტექსტში გამოყენებული ენობრივ-გამომსახველობითი ფორმები და სიტყვები გავლენას ახდენს ტექსტისმნიშვნელობაზე/ფასეულობაზე. ▪ ავტორები იყენებენ სხვადასხვა ენობრივ-გამომსახველობით საშუალებას იმისათვის, რომ უკეთ გადმოსცენ სათქმელი, მოახდინონ შთაბეჭდილება მკითხველზე, დაარწმუნონ მკითხველი. ▪ ენობრივისაშუალებებისცოდნადამეხმარებატექსტებისგაგება-გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. *საკომუნიკაციო სიტუაცია* ▪ საკომუნიკაციო სიტუაციის ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ეფექტიანი კომუნიკაციის დამყარებაში. *კონტექსტი* ▪ კონტექსტის ცოდნა მეხმარება ტექსტის სიღრმისეულად, მრავალმხრივად გაგება-გააზრებაში. *ინტერტექსტუალობა* ▪ ინტერტექსტობრივი მიმართებების აღმოჩენა შესაძლებელია წინარე ცოდნა-გამოცდილების გამოყენებით. ▪ ინტერტექსტობრივიმიმართებების დადგენის შედეგად უფრო ღრმად/მრავალმხრივად გავიაზრებ ტექსტის მნიშვნელობას, იდეებს, თემებსა და პერსპექტივებს.	

	ინტერპრეტაცია ▪ ტექსტის მნიშვნელობის ასახსნელად, ახალი კუთხით/ფორმით წარმოსაჩენად შემიძლია გამოვიყენო პირადი გამოცდილება, ნასწავლი/ნაცნობი ლიტერატურის, ცნებებისა და საკითხების ცოდნა. *ტექსტის გაგება* ▪ ტექსტის გაგება არის პროცესი, რომელიც ეტაპებისგან შედგება. ▪ ტექსტის გაგების ხელშესაწყობად უნდა შევარჩიო და გამოვიყენო ცალკეული კონკრეტული ეტაპის შესაბამისი სტრატეგია. *ტექსტის შედგენა-გაზიარება* ▪ ტექსტის შედგენა-გაზიარება არის კომპლექსური პროცესი, რომელიც ეტაპებისგან შედგება. ▪ ტექსტის შედგენა-გაზიარებისას უნდა: ○ გამოვიყენო ჟანრობრივიმახასიათებლებისადა ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებების ცოდნა; ○ შევარჩიო და გამოვიყენო კონკრეტული ეტაპის შესაბამისი სტრატეგია.	
სამიზნე ცნების საკვანძო შეკითხვები		**იდეები კომპლექსური დავალებებისთვის**
ტექსტი: ნუგზარ შატაიძე, „კაპიკი გაკაპიკებულა, ანუ ევროპაში რა მინდოდა“ • რა მიზნით ვკითხულობ? რა შეიძლება გავაკეთო იმისთვის, რომ უკეთ გავიგო/გავიაზრო ტექსტი? (/როგორ მოქმედებენ კარგი მკითხველები, როდესაც არ ესმით ტექსტი?)		**კომპლექსური დავალებები:** ➢ ნაწარმოების ანალიზი; ➢ წერილი ავტორს: წერილის ტრადიციული ფორმატის დაცვით ავტორისთვის წაკითხულით აღძრული ფიქრებისა და შეფასებების (დადებითისა თუ უარყოფითის) გაზიარება: რა იყო მისაღები, რა-არა და

• რამდენად და როგორ მეხმარება ნაწარმოების სტრუქტურა ტექსტის გაგება-გააზრებაში? • როგორ/რა საშუალებებით ცდილობს ავტორი მკითხველზე ზემოქმედებას, აზრის გამოხატვას, პოზიციის დასაბუთებას? რამდენად ეფექტურია მისი მცდელობები? • რატომ/რა მიზნით იყენებს ავტორი ამა თუ იმ ენობრივ-გრამატიკულ ფორმებსა და ლექსიკურ საშუალებებს, მხატვრულ და სტილურ ხერხებს? რატომ არის ეს ტექსტი მოთხრობა (/ პოემა, იგავი, პირადი წერილი და ა.შ.)? • რას მეუბნება/რა ინფორმაციას მაწვდის ტექსტი მისი შექმნის ეპოქაზე, ავტორზე?	რატომ (შესაბამისი ახსნა-დასაბუთებით), პირადი დამოკიდებულების წარმოჩენა პერსონაჟების, ავტორის პოზიციის მიმართ. ➢ ტექსტის გაგრძელება; ➢ ნაწარმოების ანოტაცია (იმის აღნიშვნით, თუ რატომ უნდა წაიკითხონ მკითხველებმა ეს ნაწარმოები); ➢ სარეკლამო ტექსტის შედგენა: მაგ., ტურისტული კომპანიის მომსახურების, კონკრეტული ადგილის/ტურის რეკლამირების მიზნით (შესაძლებელია სხვადასხვა სამიზნე ჯგუფის შეთავაზებით); ➢ დისკუსია: „რამდენად აქტუალურია განვითარებული ციფრული ტექნოლოგიების ხანაში მოგზაურობა?“ (მოსაზრებების გამოთქმა-დასაბუთება მაგალითების

• რითია ეს ტექსტი გამორჩეული, უნიკალური (/რით გამოირჩევა ეს ტექსტი ამავე თემაზე, საკითხზე, პრობლემაზე შექმნილი სხვა ტექსტებისგან?)? • რამდენად/როგორ დამეხმარება ეს ტექსტი რეალური სამყაროს გაცნობაში, საკუთარი თავის შემეცნებაში, სხვა ტექსტის (წიგნის, ფილმის) გაგებაში? / რამდენად და რითია ეს ტექსტი საინტერესო პირადად ჩემთვის, თანამედროვე ადამიანებისთვის? • როგორ გამოვხატო საკუთარი აზრები, იდეები, ფიქრები და დამოკიდებულებები ამ კონკრეტულ ნამუშევარში/საკომუნიკაციო სიტუაციაში? რა ენობრივი საშუალებები გამოვიყენო ამ კონკრეტულ საკომუნიკაციო სიტუაციაში (/ამ კონკრეტული ნამუშევრის შესადგენად)? როგორ დავეხმარო მკითხველს/მსმენელს ჩემი ნაწერის/ნათქვამის უკეთ გაგებაში?	მოყვანით); ➢ წერითი ნამუშევარი: „დაწერეთ, სად ისურვებდით მოგზაურობას და რატომ?“ ➢ წერითი ნამუშევარი: „საუკეთესო სუვენირი“ (მითითება: „დაასახელეთ საუკეთესო სუვენირი, რომელიც ჩამოიტანეთ მოგზაურობიდან. ახსენით, რატომ მიგაჩნიათ ის საუკეთესოდ“, ***ან:*** „დაწერეთ, რა სუვენირის წაღებას ურჩევდით თქვენს ქვეყანაში ჩამოსულ სტუმარს და რატომ“). ➢ სხვ.

4. თემა: ბუნება და ადამიანი

ბუნებასთან ურთიერთობა *(მაგ., ბუნების მშვენიერება, ჰარმონიულობა; წონასწორობა/ბალანსი ადამიანსა და ბუნებას შორის, კონფლიქტი ბუნებასთან და მისი შედეგები; ზრუნვა ბუნებაზე/გარემოზე თანამედროვე ეპოქაში);*

საკითხავი მასალა:

ვაჟა-ფშაველა, ღამე მთაში

თემატური საკვანძო შეკითხვები: • რატომ უწოდებენ ადამიანს ბუნების შვილს/ქმნილებას? • რა და როგორ შეიძლება ვისწავლოთ ბუნებისგან? • რატომ და როგორ უნდა მივაღწიოთ თანხმობას/ჰარმონიას ბუნებასთან? • რატომაა ბუნება შთაგონების წყარო მწერლებისთვის, სხვა ხელოვანებისთვის? • რა გავლენას ახდენს ტექნოლოგიების განვითარება ბუნებაზე, ჩვენს ცხოვრებაზე? • რას გვასწავლის ადამიანისა და ბუნების ურთიერთობაზე შექმნილი ტექსტები? • რა მიზნით და რამდენად ეფექტურად იყენებს ავტორი ენობრივ საშუალებებს? • რამდენად დამეხმარება ადამიანისა და ბუნების ურთიერთობაზე შექმნილი ტექსტები ყოველდღიურ ცხოვრებაში?
თემატური მკვიდრი წარმოდგენები • ადამიანისა და ბუნების ურთიერთობა ასახულია განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტებში. • ავტორები/ხელოვანები წარმოგვიდგენენ ბუნებას სხვადასხვა კუთხიდან, განსხვავებული საშუალებების (სიტყვების; ბგერების; ფერების, ხაზების, ფორმების) გამოყენებით. • ბუნების კონკრეტულ საგნებში/მოვლენებში შესაძლებელია აისახოს ბუნების/სამყაროს მოწყობის ზოგადი პრინციპები. • სხვადასხვა ავტორის, პერსონაჟის/ლირიკული გმირის დამოკიდებულებები ბუნების მიმართ შეიძლება განსხვავდებოდეს ერთმანეთისგან. • ბუნებაზე შექმნილი ტექსტები გვეხმარება გავიაზროთ ადამიანის ადგილი სამყაროში, ადამიანის პასუხისმგებლობა ბუნების მიმართ. • ავტორები იყენებენ ტექსტის ელემენტებს, ენობრივ საშუალებებს, რათა გამოხატონ თავიანთი დამოკიდებულება ბუნების მიმართ, მოახდინონ ზემოქმედება მკითხველებზე, დაარწმუნონ ისინი.

- ადამიანისა და ბუნების ურთიერთობაზე შექმნილი ლიტერატურის უკეთ გასაგებად შემიძლია გამოვიყენო ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და კითხვის სტრატეგიების ცოდნა.
- იმისათვის, რომ გამოვხატო ჩემი მოსაზრებები ბუნებაზე შექმნილ ლიტერატურაზე, გამოვხატო პირადი დამოკიდებულება/მოსაზრებები ბუნებისა და ადამიანის ურთიერთობაზე, შემიძლია გამოვიყენო საკუთარი გამოცდილება, ნასწავლი/ნაცნობი ლიტერატურის, ცნებებისა და საკითხების ცოდნა.

მოდულის შედეგები	**სამიზნე ცნებები და მკვიდრი წარმოდგენები**	**საკითხები**
პროფესიული სასწავლებლის სტუდენტმა უნდა შეძლოს: **1.** ტექსტის გაანალიზება ჟანრული და კომპოზიციური მახასიათებლების გათვალისწინებით. **2.**ტექსტის გაანალიზება ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებებისა და სტრუქტურულ-ორგანიზაციული მახასიათებლების მიხედვით. **3.** ტექსტის გააზრება-გაანალიზება კონტექსტური ფაქტორების გათვალისწინებით. **4.** ტექსტების შედარება, ინტერტექსტობრივი მიმართებების გამოვლენა. **5.** ტექსტის ინტერპრეტირება, მის მიმართ საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვა და ახსნა-დასაბუთება.	*ტექსტის ჟანრი* ერთი ჟანრის ტექსტებს აქვთ საერთო მახასიათებლები *ტექსტის კომპოზიცია* ▪ ნაწარმოების მთლიანობას ქმნის კომპოზიციურ-ლიტერატურული ელემენტების ერთობლიობა. ▪ კომპოზიციურ-ლიტერატურული ელემენტების ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ტექსტების სიღრმისეულად გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. *ტექსტის სტრუქტურა, ორგანიზება* ▪ სტრუქტურული და ორგანიზაციული ელემენტების ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ტექსტების სიღრმისეულად გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. ▪ მკაფიო სტრუქტურა და ლოგიკურად ორგანიზებამეხმარება ტექსტის შინაარსის უკეთ გაგებაში. *ტექსტის ენა, სტილი* ▪ ტექსტში გამოყენებული ენობრივ-გამომსახველობითი ფორმები და სიტყვები გავლენას ახდენს ტექსტისმნიშვნელობაზე/ფასეულობაზე. ▪ ავტორები იყენებენ სხვადასხვა ენობრივ-გამომსახველობით საშუალებას იმისათვის, რომ უკეთ გადმოსცენ სათქმელი, მოახდინონ შთაბეჭდილება მკითხველზე, დაარწმუნონ მკითხველი. ▪ ენობრივისაშუალებებისცოდნადამეხმარებატექსტებისგაგება-გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. *საკომუნიკაციო სიტუაცია* ▪ საკომუნიკაციო სიტუაციის ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ეფექტიანი კომუნიკაციის დამყარებაში.	

6. სხვადასხვა ტიპის ზეპირი და წერილობითი ტექსტების შედგენა-გაზიარება საკომუნიკაციო სიტუაციის გათვალისწინებით. **7.**წარმატებული კომუნიკაციის სტრატეგიების გააზრებულად გამოყენება.	*კონტექსტი* ▪ კონტექსტის ცოდნა მეხმარება ტექსტის სიღრმისეულად, მრავალმხრივად გაგება-გააზრებაში. *ინტერტექსტუალობა* ▪ ინტერტექსტობრივი მიმართებების აღმოჩენა შესაძლებელია წინარე ცოდნა-გამოცდილების გამოყენებით. ▪ ინტერტექსტობრივიმიმართებების დადგენის შედეგად უფრო ღრმად/მრავალმხრივად გავიაზრებ ტექსტის მნიშვნელობას, იდეებს, თემებსა და პერსპექტივებს. *ინტერპრეტაცია* ▪ ტექსტის მნიშვნელობის ასახსნელად, ახალი კუთხით/ფორმით წარმოსაჩენად შემიძლია გამოვიყენო პირადი გამოცდილება, ნასწავლი/ნაცნობი ლიტერატურის, ცნებებისა და საკითხების ცოდნა. *ტექსტის გაგება* ▪ ტექსტის გაგება არის პროცესი, რომელიც ეტაპებისგან შედგება. ▪ ტექსტის გაგების ხელშესაწყობად უნდა შევარჩიო და გამოვიყენო ცალკეული კონკრეტული ეტაპის შესაბამისი სტრატეგია. *ტექსტის შედგენა-გაზიარება* ▪ ტექსტის შედგენა-გაზიარება არის კომპლექსური პროცესი, რომელიც ეტაპებისგან შედგება. ▪ ტექსტის შედგენა-გაზიარებისას უნდა: ○ გამოვიყენო ჟანრობრივიმახასიათებლებისადა ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებების ცოდნა; ○ შევარჩიო და გამოვიყენო კონკრეტული ეტაპის შესაბამისი სტრატეგია.	

სამიზნე ცნების საკვანძო შეკითხვები	**იდეები კომპლექსური დავალებისთვის**
ვაჟა-ფშაველა, ღამე მთაში	**კომპლექსური დავალებები:** ➢ წერითი ნამუშევარი: „ახსენით ინდური გამონათქვამი: „დედამიწა არ არის მშობლებისგან მიღებული

• რა მიზნით ვკითხულობ? რა შეიძლება გავაკეთო იმისთვის, რომ უკეთ გავიგო/გავიაზრო ტექსტი? (/როგორ მოქმედებენ კარგი მკითხველები, როდესაც არ ესმით ტექსტი?) • რამდენად და როგორ მეხმარება ნაწარმოების სტრუქტურა ტექსტის გაგება-გააზრებაში? • როგორ/რა საშუალებებით ცდილობს ავტორი მკითხველზე ზემოქმედებას, აზრის გამოხატვას, პოზიციის დასაბუთებას? რამდენად ეფექტურია მისი მცდელობები?	მემკვიდრეობა, ის ჩვენ შვილებისგან ვისესხეთ“. ➢ წერითი ნამუშევარი: „დაწერეთ, ყველაზე მეტად რას აფასებთ ბუნებაში“ ➢ წერითი ნამუშევარი: „გამოხატეთ პირადი თვალსაზრისი შემდეგ გამონათქვამზე: „ბუნებას შეუძლია იარსებოს ადამიანის გარეშე, მაგრამ ადამიანი ბუნების გარეშე ვერ იარსებებს“. მოიყვანეთ მაგალითები თქვენი მოსაზრების დასასაბუთებლად“. ➢ შემოქმედებითი წერა: ჩანახატი „წვიმაში“, „როცა თოვს“. ➢ ანალიტიკური წერითი ნამუშევარი (შესწავლილი ტექსტების ანალიზი). ➢ წერითი ნამუშევარი: „ბუნების საოცრება“ (მითითება: „აღწერეთ ყველაზე გასაოცარი საგანი ან მოვლენა, რომელიც ბუნებაში გინახავთ. ახსენით, რით იყო ის თქვენთვის გასაოცარი ან განსაკუთრებული“). ➢ მედიაპროექტი: „ცხოველების თემა მედიაში“ (ბეჭდურ/ელექტრონულ პრესაში, რადიო- და ტელეგადაცემებში ცხოველებთან დამოკიდებულების ამსახველი მასალის მოძიება, გაანალიზება, დასკვნის გამოტანა და შეფასება. მაგ., მაწანწალა ცხოველების პრობლემატიკასთან დაკავშირებული მასალისა).

• რატომ/რა მიზნით იყენებს ავტორი ამა თუ იმ ენობრივ-გრამატიკულ ფორმებსა და ლექსიკურ საშუალებებს, მხატვრულ და სტილურ ხერხებს? რატომ არის ეს ტექსტი მოთხრობა (/ პოემა, იგავი, პირადი წერილი და ა.შ.)? • რას მეუბნება/რა ინფორმაციას მაწვდის ტექსტი მისი შექმნის ეპოქაზე, ავტორზე? • რითია ეს ტექსტი გამორჩეული, უნიკალური (/რით გამოირჩევა ეს ტექსტი ამავე თემაზე, საკითხზე, პრობლემაზე შექმნილი სხვა ტექსტებისგან?)?	➢ პროექტი „ბუნების საოცრებანი“: 4-5 ბუნების ძეგლი საქართველოში (ილუსტრირებული გზამკვლევის შექმნა გზამკვლევის ტრადიციული რუბრიკების გამოყენებით). ➢ პროექტი „ერთი სიტყვის ენციკლოპედია“ (სლაიდშოუ პრეზენტაციის ან ხელნაწერი/ნაბეჭდი სახით, ე.წ. *დიდი წიგნის* ფორმატში) - სიტყვა „წყარო“, ან „წყალი“. შესაძლო რუბრიკები: სიტყვის ლექსიკური მნიშვნელობა; ეტიმოლოგია; შესატყვისები ქართველურ ენებში;თარგმანი მოსწავლისთვის ნაცნობ უცხოურ ენაზე; სინონიმები; კომპოზიტები (მაგ., წყალუხვი, წყალწყალა, მიწა-წყალი);სიტყვიდან/ფუძიდან ნაწარმოები გეოგრაფიული სახელები (მაგ., დედოფლისწყარო, მუხათწყარო, წყალწითელა, ცხენისწყალი, აბაშისწყალი, წყაროტკრები); შესიტყვებები (მაგ., წყاროსავით ანკარა); ფრაზეოლოგიზმები (მაგ., წყალში გადაყრა); წყლის/წყاروს ხმიანობასთან დაკავშირებული სიტყვები (მაგ. რაკრაკი, ჩუხჩუხი, ჩხრიალი/შხრიალი); გამოცანები, ანდაზები; საუკეთესო ციტატები ან/და გამონათქვამები (მოსწავლის შერჩევით); საუკეთესო ლიტერატურული ნაწარმოები - ლექსი,

• რამდენად/როგორ დამეხმარება ეს ტექსტი რეალური სამყაროს გაცნობაში, საკუთარი თავის შემეცნებაში, სხვა ტექსტის (წიგნის, ფილმის) გაგებაში? / რამდენად და რითია ეს ტექსტი საინტერესო პირადად ჩემთვის, თანამედროვე ადამიანებისთვის? • როგორ გამოვხატო საკუთარი აზრები, იდეები, ფიქრები და დამოკიდებულებები ამ კონკრეტულ ნამუშევარში/საკომუნიკაციო სიტუაციაში? რა ენობრივი საშუალებები გამოვიყენო ამ კონკრეტულ საკომუნიკაციო სიტუაციაში (/ამ კონკრეტული ნამუშევრის შესადგენად)? როგორ დავეხმარო მკითხველს/მსმენელს ჩემი ნაწერის/ნათქვამის უკეთ გაგებაში?	მოთხრობა (მოსწავლის შერჩევით); სიტყვის საუკეთესო ვიზუალური რეპრეზენტაცია (მოსწავლის მიერ შერჩეული ან შექმნილი), დასკვნა *(მასალის შერჩევისას შესაძლებელია სხვადასხვა ფორმატის (ბეჭდური ან ელექტრონული), პერიოდისა და ტიპისლექსიკონების (მაგ., სულხან-საბა ორბელიანის „სიტყვის კონის“, თანამედროვე განმარტებითი ლექსიკონების, სინონიმთა ლექსიკონისა და ა.შ.) გამოყენება).* ➢ წერილობითი უკუკავშირი მუსიკალურ ნაწარმოებზე: მოსწავლეები ისმენენ ბუნების თემაზე შექმნილ ერთ-ერთ მუსიკალურ ნაწარმოებს ისე, რომ არ აქვთ ინფორმაცია ავტორსა თუ სახელწოდებაზე და პარალელურად წერენ, რას „ხედავენ“ მისი მოსმენისას (პირობა: 1. დაწერეთ, ბუნების რა სურათები (მოვლენები, ცხოველები, საგნები) გახსენდებათ მუსიკის მოსმენისას; 2. რა ემოციას იწვევს თქვენში მუსიკა (სიხარულს, მწუხარებას, სევდას, შიშს, შფოთვას, მღელვარებას); 3. როგორ დაასათაურებდით ამ ნაწარმოებს). ნამუშევრების წარდგენა-გაზიარება, ინტერაქცია; ინფორმაციის მიღება ავტორისეულ სახელწოდებაზე, დასკვნების გამოტანა.

	(შესაძლებელია შევთავაზოთ: მაგ., ვივალდის „შტორმი (/ქარიშხალი)" („წელიწადისდროები“: ზაფხული, მე-3 ნაწილი); *სენ-სანსის „მომაკვდავი გედი“; ჟოზეფ კოსმას „შემოდგომის ფოთლები“ (ვერსია ორკესტრისა და ფორტეპიანოსთვის) და სხვ.).* ➢ კვლევითი პროექტი: „ცხოველები იგავებში“ (დაკვირვება ცხოველებზე, როგორც ადამიანის კონკრეტული მახასიათებლების, თვისებების/დამოკიდებულებების პრეზენტატორებზე, კონკრეტული იგავების მიხედვით: მონაცემების გაანალიზება, შეჯამება, დასკვნების გამოტანა, შედეგების პრეზენტაცია). ➢ შემოქმედებითი წერა: სამტაეპიანი ჰაიკუს დაწერა წელიწადის ერთ-ერთ დროზე ან ბუნების მოვლენაზე (მაგ., თემაზე „ღრუბლები“, „მზე“) (მასწავლებლის მიერ შეთავაზებულ ჩარჩო-სქემაზე დაყრდნობით), ***ან:*** 4-ტაეპიანილექსი მასწავლებლის მიერ შეთავაზებულ მარტივ ჩარჩო-სქემაზე დაყრდნობით (რომელიმე ბუნების საგნის/მოვლენის ხედვის კუთხიდან, პირველ პირში). ➢ სხვ.

III თემატური ბლოკი - მარადიული ძიებები

5. თემა: ხელოვნების უკვდავება

ხელოვნების ძალა, მისი გავლენა მკითხველზე, ჭეშმარიტი ხელოვნება, ხელოვნების გზით მოპოვებული უკვდავება, ხელოვნების მარადიულობა

საკითხავი მასალა:

- გალაკტიონ ტაბიძე, „მთაწმინდის მთვარე“ / „ნიკორწმინდა“
- ტიციან ტაბიძე, „ლექსი მეწყერი“

თემატური საკვანძო შეკითხვები: ➢ რა გადააქცევს მხატვრული ლიტერატურის ნაწარმოებს დიადად, უკვდავად? ➢ რამდენად და როგორ ასახავს მხატვრული ნაწარმოები ავტორის პიროვნებას, მის ფიქრს, დამოკიდებულებებს? /რას გვეუბნება ავტორის ფასეულობებზე, შინაგან სამყაროზე?		
თემატური მკვიდრი წარმოდგენები ➢ ჭეშმარიტ ხელოვნებას (/პოეზიას) შეუძლია უკვდავყოს ხელოვანის სახელი. ➢ დიად მხატვრულ ნაწარმოებებში (მათ შორის, საუკუნეების წინათ შექმნილებში) ასახული თემები, პრობლემები/კონფლიქტები, ადამიანური ვნებები, გრძნობები, პერსონაჟთა სახეები მარადიული და უნივერსალურია ყველა ეპოქისთვის, ასე რომ ამ ტექსტების შესწავლით ჩვენ ვსწავლობთ თანამედროვე სამყაროსაც. ➢ მწერლები იყენებენ ლიტერატურულ-კომპოზიციურ ელემენტებს, ენობრივ-გამომსახველობით საშუალებებს, რათა გამოხატონ თავიანთი მოსაზრებები, შინაგანი სამყარო, მოახდინონ შთაბეჭდილება მკითხველებზე, დაარწმუნონ ისინი. ➢ ხელოვნების უკვდავებაზე შექმნილი ლიტერატურის უკეთ გასაგებად შემიძლია გამოვიყენო პირადი გამოცდილება, ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და კითხვის სტრატეგიების ცოდნა. ➢ იმისათვის, რომ გამოვხატო ჩემი მოსაზრებები მხატვრულ ნაწარმოებზე, შემიძლია გამოვიყენო პირადი გამოცდილება, ნასწავლი/ნაცნობი ლიტერატურის, ცნებებისა და საკითხების ცოდნა.		
მოდულის შედეგები	**სამიზნე ცნებები და მკვიდრი წარმოდგენები**	**საკითხები**

პროფესიული სასწავლებლის სტუდენტმა უნდა შეძლოს: **1.** ტექსტის გაანალიზება ჟანრული და კომპოზიციური მახასიათებლების გათვალისწინებით. **2.**ტექსტის გაანალიზება ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებებისა და სტრუქტურულ- ორგანიზაციული მახასიათებლების მიხედვით. **3.** ტექსტის გააზრება-გაანალიზება კონტექსტური ფაქტორების გათვალისწინებით. **4.** ტექსტების შედარება, ინტერტექსტობრივი მიმართებების გამოვლენა. **5.** ტექსტის ინტერპრეტირება, მის მიმართ საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვა და ახსნა-დასაბუთება. **6.** სხვადასხვა ტიპის ზეპირი და წერილობითი ტექსტების შედგენა-გაზიარება საკომუნიკაციო სიტუაციის გათვალისწინებით. **7.**წარმატებული კომუნიკაციის	*ტექსტის ჟანრი* ერთი ჟანრის ტექსტებს აქვთ საერთო მახასიათებლები *ტექსტის კომპოზიცია* ▪ ნაწარმოების მთლიანობას ქმნის კომპოზიციურ-ლიტერატურული ელემენტების ერთობლიობა. ▪ კომპოზიციურ-ლიტერატურული ელემენტების ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ტექსტების სიღრმისეულად გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. *ტექსტის სტრუქტურა, ორგანიზება* ▪ სტრუქტურული და ორგანიზაციული ელემენტების ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ტექსტების სიღრმისეულად გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. ▪ მკაფიო სტრუქტურა და ლოგიკურად ორგანიზებამეხმარება ტექსტის შინაარსის უკეთ გაგებაში. *ტექსტის ენა, სტილი* ▪ ტექსტში გამოყენებული ენობრივ-გამომსახველობითი ფორმები და სიტყვები გავლენას ახდენს ტექსტისმნიშვნელობაზე/ფასეულობაზე. ▪ ავტორები იყენებენ სხვადასხვა ენობრივ-გამომსახველობით საშუალებას იმისათვის, რომ უკეთ გადმოსცენ სათქმელი, მოახდინონ შთაბეჭდილება მკითხველზე, დაარწმუნონ მკითხველი. ▪ ენობრივისაშუალებებისცოდნადამეხმარებატექსტებისგაგება-გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. *საკომუნიკაციო სიტუაცია* ▪ საკომუნიკაციო სიტუაციის ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ეფექტიანი კომუნიკაციის დამყარებაში. *კონტექსტი* ▪ კონტექსტის ცოდნა მეხმარება ტექსტის სიღრმისეულად, მრავალმხრივად გაგება-გააზრებაში.	

სტრატეგიების გააზრებულად გამოყენება.	*ინტერტექსტუალობა* ▪ ინტერტექსტობრივი მიმართებების აღმოჩენა შესაძლებელია წინარე ცოდნა-გამოცდილების გამოყენებით. ▪ ინტერტექსტობრივიმიმართებების დადგენის შედეგად უფრო ღრმად/მრავალმხრივად გავიაზრებ ტექსტის მნიშვნელობას, იდეებს, თემებსა და პერსპექტივებს.	
	ინტერპრეტაცია ▪ ტექსტის მნიშვნელობის ასახსნელად, ახალი კუთხით/ფორმით წარმოსაჩენად შემიძლია გამოვიყენო პირადი გამოცდილება, ნასწავლი/ნაცნობი ლიტერატურის, ცნებებისა და საკითხების ცოდნა.	
	ტექსტის გაგება ▪ ტექსტის გაგება არის პროცესი, რომელიც ეტაპებისგან შედგება. ▪ ტექსტის გაგების ხელშესაწყობად უნდა შევარჩიო და გამოვიყენო ცალკეული კონკრეტული ეტაპის შესაბამისი სტრატეგია.	
	ტექსტის შედგენა-გაზიარება ▪ ტექსტის შედგენა-გაზიარება არის კომპლექსური პროცესი, რომელიც ეტაპებისგან შედგება. ▪ ტექსტის შედგენა-გაზიარებისას უნდა: ○ გამოვიყენო ჟანრობრივიმახასიათებლებისადა ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებების ცოდნა; ○ შევარჩიო და გამოვიყენო კონკრეტული ეტაპის შესაბამისი სტრატეგია.	

სამიზნე ცნების საკვანძო შეკითხვები	**იდეები კომპლექსური დავალებებისთვის**
➢ **გალაკტიონ ტაბიძე, „მთაწმინდის მთვარე“ / „ნიკორწმინდა“** • რა მიზნით ვკითხულობ? რა შეიძლება გავაკეთო იმისთვის, რომ უკეთ გავიგო/გავიაზრო ტექსტი? (/როგორ მოქმედებენ კარგი მკითხველები, როდესაც არ ესმით ტექსტი?)	

• რამდენად და როგორ მეხმარება ნაწარმოების სტრუქტურა ტექსტის გაგება-გააზრებაში? • როგორ/რა საშუალებებით ცდილობს ავტორი მკითხველზე ზემოქმედებას, აზრის გამოხატვას, პოზიციის დასაბუთებას? რამდენად ეფექტურია მისი მცდელობები? • რატომ/რა მიზნით იყენებს ავტორი ამა თუ იმ ენობრივ-გრამატიკულ ფორმებსა და ლექსიკურ საშუალებებს, მხატვრულ და სტილურ ხერხებს? რატომ არის ეს ტექსტი მოთხრობა (/ პოემა, იგავი, პირადი წერილი და ა.შ.)?	

• რას მეუბნება/რა ინფორმაციას მაწვდის ტექსტი მისი შექმნის ეპოქაზე, ავტორზე? • რითია ეს ტექსტი გამორჩეული, უნიკალური (/რით გამოირჩევა ეს ტექსტი ამავე თემაზე, საკითხზე, პრობლემაზე შექმნილი სხვა ტექსტებისგან?)? • რამდენად/როგორ დამეხმარება ეს ტექსტი რეალური სამყაროს გაცნობაში, საკუთარი თავის შემეცნებაში, სხვა ტექსტის (წიგნის, ფილმის) გაგებაში? / რამდენად და რითია ეს ტექსტი საინტერესო პირადად ჩემთვის, თანამედროვე ადამიანებისთვის?	

• როგორ გამოვხატო საკუთარი აზრები, იდეები, ფიქრები და დამოკიდებულებები ამ კონკრეტულ ნამუშევარში/საკომუნიკაციო სიტუაციაში? რა ენობრივი საშუალებები გამოვიყენო ამ კონკრეტულ საკომუნიკაციო სიტუაციაში (/ამ კონკრეტული ნამუშევრის შესადგენად)? როგორ დავეხმარო მკითხველს/მსმენელს ჩემი ნაწერის/ნათქვამის უკეთ გაგებაში? ➢ **ტიციან ტაბიძე, „ლექსი მეწყერი“** • რა მიზნით ვკითხულობ? რა შეიძლება გავაკეთო იმისთვის, რომ უკეთ გავიგო/გავიაზრო ტექსტი? (/როგორ მოქმედებენ კარგი მკითხველები, როდესაც არ ესმით ტექსტი?)	

• რამდენად და როგორ მეხმარება ნაწარმოების სტრუქტურა ტექსტის გაგება-გააზრებაში? • როგორ/რა საშუალებებით ცდილობს ავტორი მკითხველზე ზემოქმედებას, აზრის გამოხატვას, პოზიციის დასაბუთებას? რამდენად ეფექტურია მისი მცდელობები? • რატომ/რა მიზნით იყენებს ავტორი ამა თუ იმ ენობრივ-გრამატიკულ ფორმებსა და ლექსიკურ საშუალებებს, მხატვრულ და სტილურ ხერხებს? რატომ არის ეს ტექსტი მოთხრობა (/ პოემა, იგავი, პირადი წერილი და ა.შ.)?	

• რას მეუბნება/რა ინფორმაციას მაწვდის ტექსტი მისი შექმნის ეპოქაზე, ავტორზე? • რითია ეს ტექსტი გამორჩეული, უნიკალური (/რით გამოირჩევა ეს ტექსტი ამავე თემაზე, საკითხზე, პრობლემაზე შექმნილი სხვა ტექსტებისგან?)? • რამდენად/როგორ დამეხმარება ეს ტექსტი რეალური სამყაროს გაცნობაში, საკუთარი თავის შემეცნებაში, სხვა ტექსტის (წიგნის, ფილმის) გაგებაში? / რამდენად და რითია ეს ტექსტი საინტერესო პირადად ჩემთვის, თანამედროვე ადამიანებისთვის?	

• როგორ გამოვხატო საკუთარი აზრები, იდეები, ფიქრები და დამოკიდებულებები ამ კონკრეტულ ნამუშევარში/საკომუნიკაციო სიტუაციაში? რა ენობრივი საშუალებები გამოვიყენო ამ კონკრეტულ საკომუნიკაციო სიტუაციაში (/ამ კონკრეტული ნამუშევრის შესადგენად)? როგორ დავეხმარო მკითხველს/მსმენელს ჩემი ნაწერის/ნათქვამის უკეთ გაგებაში?	

სწავლა-სწავლების III წელი

I თემატური ბლოკი - ადამიანი და მისი ცხოვრება

1. ადამიანი საზოგადოებაში - უცხო, განსხვავებული

საზოგადოებაში თანაცხოვრება *(მაგ., ადამიანის ადგილი საზოგადოებაში, საზოგადოების ზეგავლენა ადამიანზე, ადამიანის ზეგავლენა საზოგადოებაზე).*

საკითხავი მასალა:

- ჯემალ ქარჩხაძე, „იგი“

თემატური საკვანძო შეკითხვები: ➢ რა განაპირობებს ადამიანის უნიკალურობას, ინდივიდუალურობას? ➢ რატომ არის მნიშვნელოვანი ინდივიდუალურობა? ➢ რას ნიშნავს, იყო საზოგადოების წევრი? ➢ რამდენად მეტყველებს საზოგადოებაზე მისი დამოკიდებულება განსხვავებულის, უცხოს მიმართ? ➢ რამდენად და როგორაა შესაძლებელი, იყო საზოგადოების სრულფასოვანი წევრი და შეინარჩუნო უნიკალური ინდივიდუალურობა? ➢ რა გავლენას ახდენს ადამიანის გადაწყვეტილება მის ცხოვრებაზე, საზოგადოებაზე, სამყაროზე?
თემატური მკვიდრი წარმოდგენები • ადამიანებისუნიკალურობას განაპირობებს სხვადასხვა ფაქტორი. • მწერლები არჩევენ სიტყვებს, ფრაზებს, იყენებენ მხატვრულ ხერხებს, რათა შთამბეჭდავადასახონ ადამიანის ინდივიდუალურობა,მოახდინონ გავლენა მკითხველზე. • ადამიანისა და საზოგადოების ურთიერთდამოკიდებულების თემაზე შექმნილი ლიტერატურა მეხმარება ადამიანის უკეთ გაცნობაში, სხვებთან ურთიერთობაში. • ადამიანისა და საზოგადოების ურთიერთდამოკიდებულების თემაზე შექმნილი ლიტერატურის უკეთ გასაგებად შემიძლია გამოვიყენო ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებების, კითხვის სტრატეგიების ცოდნა. • იმისათვის, რომ გამოვხატო ჩემი მოსაზრებები საზოგადოებისა და ინდივიდის ურთიერთობაზე, ადამიანის ინდივიდუალურობაზე შემიძლია გამოვიყენო პირადი გამოცდილება, ნასწავლი/ნაცნობი ლიტერატურის, ცნებებისა და საკითხების ცოდნა.

მოდულის შედეგები	**სამიზნე ცნებები და მკვიდრი წარმოდგენები**	**საკითხები**
პროფესიული სასწავლებლის სტუდენტმა უნდა შეძლოს: 1. ტექსტის გაანალიზება ჟანრული და კომპოზიციური მახასიათებლების გათვალისწინებით.	*ტექსტის ჟანრი* ერთი ჟანრის ტექსტებს აქვთ საერთო მახასიათებლები *ტექსტის კომპოზიცია* ▪ ნაწარმოების მთლიანობას ქმნის კომპოზიციურ-ლიტერატურული ელემენტების ერთობლიობა. ▪ კომპოზიციურ-ლიტერატურული ელემენტების ცოდნის გამოყენება	

2.ტექსტის გაანალიზება ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებებისა და სტრუქტურულ- ორგანიზაციული მახასიათებლების მიხედვით. **3.** ტექსტის გააზრება-გაანალიზება კონტექსტური ფაქტორების გათვალისწინებით. **4.** ტექსტების შედარება, ინტერტექსტობრივი მიმართებების გამოვლენა. **5.** ტექსტის ინტერპრეტირება, მის მიმართ საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვა და ახსნა-დასაბუთება. **6.** სხვადასხვა ტიპის ზეპირი და წერილობითი ტექსტების შედგენა-გაზიარება საკომუნიკაციო სიტუაციის გათვალისწინებით. **7.**წარმატებული კომუნიკაციის სტრატეგიების გააზრებულად გამოყენება.	დამეხმარება ტექსტების სიღრმისეულად გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. *ტექსტის სტრუქტურა, ორგანიზება* ▪ სტრუქტურული და ორგანიზაციული ელემენტების ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ტექსტების სიღრმისეულად გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. ▪ მკაფიო სტრუქტურა და ლოგიკურად ორგანიზებამეხმარება ტექსტის შინაარსის უკეთ გაგებაში. *ტექსტის ენა, სტილი* ▪ ტექსტში გამოყენებული ენობრივ-გამომსახველობითი ფორმები და სიტყვები გავლენას ახდენს ტექსტისმნიშვნელობაზე/ფასეულობაზე. ▪ ავტორები იყენებენ სხვადასხვა ენობრივ-გამომსახველობით საშუალებას იმისათვის, რომ უკეთ გადმოსცენ სათქმელი, მოახდინონ შთაბეჭდილება მკითხველზე, დაარწმუნონ მკითხველი. ▪ ენობრივისაშუალებებისცოდნადამეხმარებატექსტებისგაგება-გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. *საკომუნიკაციო სიტუაცია* ▪ საკომუნიკაციო სიტუაციის ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ეფექტიანი კომუნიკაციის დამყარებაში. *კონტექსტი* ▪ კონტექსტის ცოდნა მეხმარება ტექსტის სიღრმისეულად, მრავალმხრივად გაგება-გააზრებაში. *ინტერტექსტუალობა* ▪ ინტერტექსტობრივი მიმართებების აღმოჩენა შესაძლებელია წინარე ცოდნა-გამოცდილების გამოყენებით. ▪ ინტერტექსტობრივიმიმართებების დადგენის შედეგად უფრო ღრმად/მრავალმხრივად გავიაზრებ ტექსტის მნიშვნელობას, იდეებს, თემებსა და პერსპექტივებს.	

	ინტერპრეტაცია ▪ ტექსტის მნიშვნელობის ასახსნელად, ახალი კუთხით/ფორმით წარმოსაჩენად შემიძლია გამოვიყენო პირადი გამოცდილება, ნასწავლი/ნაცნობი ლიტერატურის, ცნებებისა და საკითხების ცოდნა.	
	ტექსტის გაგება ▪ ტექსტის გაგება არის პროცესი, რომელიც ეტაპებისგან შედგება. ▪ ტექსტის გაგების ხელშესაწყობად უნდა შევარჩიო და გამოვიყენო ცალკეული კონკრეტული ეტაპის შესაბამისი სტრატეგია.	
	ტექსტის შედგენა-გაზიარება ▪ ტექსტის შედგენა-გაზიარება არის კომპლექსური პროცესი, რომელიც ეტაპებისგან შედგება. ▪ ტექსტის შედგენა-გაზიარებისას უნდა: ○ გამოვიყენო ჟანრობრივიმახასიათებლებისადა ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებების ცოდნა; ○ შევარჩიო და გამოვიყენო კონკრეტული ეტაპის შესაბამისი სტრატეგია.	

სამიზნე ცნების საკვანძო შეკითხვები	**იდეები კომპლექსური დავალებებისთვის**
ჯემალ ქარჩხაძე, „იგი“ • რა მიზნით ვკითხულობ? რა შეიძლება გავაკეთო იმისთვის, რომ უკეთ გავიგო/გავიაზრო ტექსტი? (/როგორ მოქმედებენ კარგი მკითხველები, როდესაც არ ესმით ტექსტი?)	➢ ნაწარმოების ანალიზი; ➢ პერსონაჟ(ებ)ის დახასიათება; ➢ წერილი ავტორს; ➢ თხრობა ხედვის კუთხის შეცვლით (მაგ., ამბავს ჰყვება ბელადი ან ნი); ➢ მკითხველის დღიური; ➢ ნაწარმოების ანოტაცია (იმის აღნიშვნით, თუ რატომ უნდა წაიკითხონ მკითხველებმა ეს ნაწარმოები); ➢ სხვ.

• რამდენად და როგორ მეხმარება ნაწარმოების სტრუქტურა ტექსტის გაგება-გააზრებაში? • როგორ/რა საშუალებებით ცდილობს ავტორი მკითხველზე ზემოქმედებას, აზრის გამოხატვას, პოზიციის დასაბუთებას? რამდენად ეფექტურია მისი მცდელობები? • რატომ/რა მიზნით იყენებს ავტორი ამა თუ იმ ენობრივ-გრამატიკულ ფორმებსა და ლექსიკურ საშუალებებს, მხატვრულ და სტილურ ხერხებს? რატომ არის ეს ტექსტი მოთხრობა (/ პოემა, იგავი, პირადი წერილი და ა.შ.)?	

• რას მეუბნება/რა ინფორმაციას მაწვდის ტექსტი მისი შექმნის ეპოქაზე, ავტორზე? • რითია ეს ტექსტი გამორჩეული, უნიკალური (/რით გამოირჩევა ეს ტექსტი ამავე თემაზე, საკითხზე, პრობლემაზე შექმნილი სხვა ტექსტებისგან?)? • რამდენად/როგორ დამეხმარება ეს ტექსტი რეალური სამყაროს გაცნობაში, საკუთარი თავის შემეცნებაში, სხვა ტექსტის (წიგნის, ფილმის) გაგებაში? / რამდენად და რითია ეს ტექსტი საინტერესო პირადად ჩემთვის, თანამედროვე ადამიანებისთვის?	

• როგორ გამოვხატო საკუთარი აზრები, იდეები, ფიქრები და დამოკიდებულებები ამ კონკრეტულ ნამუშევარში/საკომუნიკაციო სიტუაციაში? რა ენობრივი საშუალებები გამოვიყენო ამ კონკრეტულ საკომუნიკაციო სიტუაციაში (/ამ კონკრეტული ნამუშევრის შესადგენად)? როგორ დავეხმარო მკითხველს/მსმენელს ჩემი ნაწერის/ნათქვამის უკეთ გაგებაში?	

2. თემა - ცხოვრება სახელმწიფოში

ადამიანი და სახელმწიფო: ადამიანის წვლილი საზოგადოების ქვეყნის აღმშენებლობაში, წინსვლა-განვითარებაში; ადამიანი დიდი პოლიტიკური და საზოგადოებრივი ძვრების (მაგ.,პოლიტიკური რყევების - რევოლუციის, საზოგადოებრივი მღელვარების, რეპრესიების, საომარი კონფლიქტის და მისთ.) ხანაში.

საკითხავი მასალა:

- ლეო ქიაჩელი, „ჰაკი აძბა“;
- რეზო ინანიშვილი, „ლარა“

თემატური საკვანძო შეკითხვები:

- რა მიმართებაა ცალკეული ადამიანის ცხოვრებას, პირად კეთილდღეობასა და ქვეყნის ცხოვრებას, კეთილდღეობას შორის?
- როგორ შეუძლია ცალკეულ ადამიანს წვლილის შეტანა ქვეყნის ცხოვრებაში?
- რა მსგავსება-განსხვავებაა ტექსტებს შორის, რომლებიც მოგვითხრობს ადამიანის წვლილზე ქვეყნის განვითარებაში? რითია ისინი განპირობებული?
- რა გავლენას ახდენს კონკრეტული ადამიანის ცხოვრებაზე დიდი საზოგადოებრივი და პოლიტიკური რყევები?
- რამდენადაა შესაძლებელი, იყო პიროვნულად თავისუფალი პოლიტიკური რეპრესიების/ ტოტალიტარული მმართველობის ხანაში?
- რატომაა მნიშვნელოვანი ადამიანისა და სახელმწიფოს ურთიერთმიმართებაზე შექმნილი ლიტერატურის გაცნობა?

თემატური მკვიდრი წარმოდგენები

- ადამიანისა და სახელმწიფოს ურთიერთდამოკიდებულებაზე მოგვითხრობს განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტები.
- ადამიანისა და სახელმწიფოს ურთიერთდამოკიდებულებაზე შექმნილი ტექსტების გაცნობა მეხმარება ადამიანის პოტენციალის გაცნობიერებაში, საჯაროსა და პირადულს შორის არსებული მიმართებების, თავისუფლების ფასეულობის გააზრებაში.
- მწერლები იყენებენ ტექსტის ელემენტებს, ენობრივ საშუალებებს, რათა გამოხატონ თავიანთი მოსაზრებები ადამიანისა და სახელმწიფოს ურთიერთმიმართებაზე, მოახდინონ გავლენა მკითხველებზე, დაარწმუნონ ისინი.
- ადამიანისა და სახელმწიფოს ურთიერთმიმართებაზე შექმნილი ლიტერატურის უკეთ გასაგებად შემიძლია გამოვიყენო ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და კითხვის სტრატეგიების ცოდნა.
- იმისათვის, რომ გამოვხატო ჩემი მოსაზრებები ადამიანისა და სახელმწიფოს ურთიერთმიმართებაზე, შემიძლია გამოვიყენო ნასწავლი ლიტერატურის, ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და სტრატეგიების ცოდნა.

მოდულის შედეგები	**სამიზნე ცნებები და მკვიდრი წარმოდგენები**	**საკითხები**
პროფესიული სასწავლებლის სტუდენტმა უნდა შეძლოს: **1.** ტექსტის გაანალიზება ჟანრული და კომპოზიციური მახასიათებლების	*ტექსტის ჟანრი* ერთი ჟანრის ტექსტებს აქვთ საერთო მახასიათებლები *ტექსტის კომპოზიცია* ▪ ნაწარმოების მთლიანობას ქმნის კომპოზიციურ-ლიტერატურული ელემენტების ერთობლიობა.	

გათვალისწინებით. **2.**ტექსტის გაანალიზება ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებებისა და სტრუქტურულ- ორგანიზაციული მახასიათებლების მიხედვით. **3.** ტექსტის გააზრება-გაანალიზება კონტექსტური ფაქტორების გათვალისწინებით. **4.** ტექსტების შედარება, ინტერტექსტობრივი მიმართებების გამოვლენა. **5.** ტექსტის ინტერპრეტირება, მის მიმართ საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვა და ახსნა-დასაბუთება. **6.** სხვადასხვა ტიპის ზეპირი და წერილობითი ტექსტების შედგენა-გაზიარება საკომუნიკაციო სიტუაციის გათვალისწინებით. **7.**წარმატებული კომუნიკაციის სტრატეგიების გააზრებულად გამოყენება.	▪ კომპოზიციურ-ლიტერატურული ელემენტების ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ტექსტების სიღრმისეულად გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. *ტექსტის სტრუქტურა, ორგანიზება* ▪ სტრუქტურული და ორგანიზაციული ელემენტების ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ტექსტების სიღრმისეულად გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. ▪ მკაფიო სტრუქტურა და ლოგიკურად ორგანიზებამეხმარება ტექსტის შინაარსის უკეთ გაგებაში. *ტექსტის ენა, სტილი* ▪ ტექსტში გამოყენებული ენობრივ-გამომსახველობითი ფორმები და სიტყვები გავლენას ახდენს ტექსტისმნიშვნელობაზე/ფასეულობაზე. ▪ ავტორები იყენებენ სხვადასხვა ენობრივ-გამომსახველობით საშუალებას იმისათვის, რომ უკეთ გადმოსცენ სათქმელი, მოახდინონ შთაბეჭდილება მკითხველზე, დაარწმუნონ მკითხველი. ▪ ენობრივისაშუალებებისცოდნადამეხმარებატექსტებისგაგება-გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. *საკომუნიკაციო სიტუაცია* ▪ საკომუნიკაციო სიტუაციის ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ეფექტიანი კომუნიკაციის დამყარებაში. *კონტექსტი* ▪ კონტექსტის ცოდნა მეხმარება ტექსტის სიღრმისეულად, მრავალმხრივად გაგება-გააზრებაში. *ინტერტექსტუალობა* ▪ ინტერტექსტობრივი მიმართებების აღმოჩენა შესაძლებელია წინარე ცოდნა-გამოცდილების გამოყენებით. ▪ ინტერტექსტობრივიმიმართებების დადგენის შედეგად უფრო ღრმად/მრავალმხრივად გავიაზრებ ტექსტის მნიშვნელობას, იდეებს, თემებსა და პერსპექტივებს.	

	ინტერპრეტაცია ▪ ტექსტის მნიშვნელობის ასახსნელად, ახალი კუთხით/ფორმით წარმოსაჩენად შემიძლია გამოვიყენო პირადი გამოცდილება, ნასწავლი/ნაცნობი ლიტერატურის, ცნებებისა და საკითხების ცოდნა.	
	ტექსტის გაგება ▪ ტექსტის გაგება არის პროცესი, რომელიც ეტაპებისგან შედგება. ▪ ტექსტის გაგების ხელშესაწყობად უნდა შევარჩიო და გამოვიყენო ცალკეული კონკრეტული ეტაპის შესაბამისი სტრატეგია.	
	ტექსტის შედგენა-გაზიარება ▪ ტექსტის შედგენა-გაზიარება არის კომპლექსური პროცესი, რომელიც ეტაპებისგან შედგება. ▪ ტექსტის შედგენა-გაზიარებისას უნდა: ○ გამოვიყენო ჟანრობრივიმახასიათებლებისადა ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებების ცოდნა; ○ შევარჩიო და გამოვიყენო კონკრეტული ეტაპის შესაბამისი სტრატეგია.	

სამიზნე ცნების საკვანძო შეკითხვები	**იდეები კომპლექსური დავალებებისთვის**
ლე **ქიაჩელი, „ჰაკი აძბა“;** • რა მიზნით ვკითხულობ? რა შეიძლება გავაკეთო იმისთვის, რომ უკეთ გავიგო/გავიაზრო ტექსტი? (/როგორ მოქმედებენ კარგი მკითხველები, როდესაც არ ესმით ტექსტი?)	➢ ნაწარმოების ანალიზი; ➢ პერსონაჟ(ებ)ის დახასიათება; ➢ წერილი პერსონაჟს; ➢ მკითხველის დღიური; ➢ საინფორმაციო

• რამდენად და როგორ მეხმარება ნაწარმოების სტრუქტურა ტექსტის გაგება-გააზრებაში? • როგორ/რა საშუალებებით ცდილობს ავტორი მკითხველზე ზემოქმედებას, აზრის გამოხატვას, პოზიციის დასაბუთებას? რამდენად ეფექტურია მისი მცდელობები? • რატომ/რა მიზნით იყენებს ავტორი ამა თუ იმ ენობრივ-გრამატიკულ ფორმებსა და ლექსიკურ საშუალებებს, მხატვრულ და სტილურ ხერხებს? რატომ არის ეს ტექსტი მოთხრობა (/ პოემა, იგავი, პირადი წერილი და ა.შ.)?	პრეზენტაცია ნაწარმოების ისტორიულ კონტექსტზე; ➢ პირადი მოსაზრების გამომხატველი წერითი ნამუშევარი: „როგორ გესმით ამერიკის პრეზიდენტის, ჯონ კენედის გამონათქვამი: „ნუ იკითხავ, რის გაკეთება შეუძლია ქვეყანას ჩემთვის, იკითხე - რის გაკეთება შემიძლია მე ჩემი ქვეყნისთვის“. ➢ დებატები: დებულება - „პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობა და თავისუფლება უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე სახელმწიფო უსაფრთხოება“ (დებულების მომხრეთა და მოწინააღმდეგეთა მოსაზრებების გამოთქმა-დასაბუთება). ➢ წერითი ნამუშევარი: „მე რომ ქვეყნის მმართველი ვიყო“ (მითითება: „წარმოიდგინეთ, რომ ქვეყნის მმართველი გახდით. როგორი იქნებოდა თქვენი პირველი სამი ბრძანება. ახსენით, რა დადებით ცვლილებებს გამოიწვევდა ისინი

• რას მეუბნება/რა ინფორმაციას მაწვდის ტექსტი მისი შექმნის ეპოქაზე, ავტორზე? • რითია ეს ტექსტი გამორჩეული, უნიკალური (/რით გამოირჩევა ეს ტექსტი ამავე თემაზე, საკითხზე, პრობლემაზე შექმნილი სხვა ტექსტებისგან?)? • რამდენად/როგორ დამეხმარება ეს ტექსტი რეალური სამყაროს გაცნობაში, საკუთარი თავის შემეცნებაში, სხვა ტექსტის (წიგნის, ფილმის) გაგებაში? / რამდენად და რითია ეს ტექსტი საინტერესო პირადად ჩემთვის, თანამედროვე ადამიანებისთვის?	ქვეყანაში“. ➢ დისკუსია/დებატები: „უნდა გავრცელდეს თუ არა პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობა ქვეყნის მმართველებზე?“ ➢ ტექსტის ანოტაცია – (ავტორის სახელი, გვარი, ტექსტის სახელწოდება, ვინ არიან მთავარი პერსონაჟები, რა არის დედააზრი? რა გაკვეთილს გვაძლებს ეს ტექსტი, საუკეთესო ადგილების აღნიშვნა, მისთ.); ➢ სხვ.

• როგორ გამოვხატო საკუთარი აზრები, იდეები, ფიქრები და დამოკიდებულებები ამ კონკრეტულ ნამუშევარში/საკომუნიკაციო სიტუაციაში? რა ენობრივი საშუალებები გამოვიყენო ამ კონკრეტულ საკომუნიკაციო სიტუაციაში (/ამ კონკრეტული ნამუშევრის შესადგენად)? როგორ დავეხმარო მკითხველს/მსმენელს ჩემი ნაწერის/ნათქვამის უკეთ გაგებაში? **რეზ** **ინანიშვილი, „ლარა“** • რა მიზნით ვკითხულობ? რა შეიძლება გავაკეთო იმისთვის, რომ უკეთ გავიგო/გავიაზრო ტექსტი? (/როგორ მოქმედებენ კარგი მკითხველები, როდესაც არ ესმით ტექსტი?) • რამდენად და როგორ მეხმარება ნაწარმოების სტრუქტურა ტექსტის გაგება-გააზრებაში?	

• როგორ/რა საშუალებებით ცდილობს ავტორი მკითხველზე ზემოქმედებას, აზრის გამოხატვას, პოზიციის დასაბუთებას? რამდენად ეფექტურია მისი მცდელობები? • რატომ/რა მიზნით იყენებს ავტორი ამა თუ იმ ენობრივ-გრამატიკულ ფორმებსა და ლექსიკურ საშუალებებს, მხატვრულ და სტილურ ხერხებს? რატომ არის ეს ტექსტი მოთხრობა (/ პოემა, იგავი, პირადი წერილი და ა.შ.)?	

• რას მეუბნება/რა ინფორმაციას მაწვდის ტექსტი მისი შექმნის ეპოქაზე, ავტორზე? • რითია ეს ტექსტი გამორჩეული, უნიკალური (/რით გამოირჩევა ეს ტექსტი ამავე თემაზე, საკითხზე, პრობლემაზე შექმნილი სხვა ტექსტებისგან?)? • რამდენად/როგორ დამეხმარება ეს ტექსტი რეალური სამყაროს გაცნობაში, საკუთარი თავის შემეცნებაში, სხვა ტექსტის (წიგნის, ფილმის) გაგებაში? / რამდენად და რითია ეს ტექსტი საინტერესო პირადად ჩემთვის, თანამედროვე ადამიანებისთვის?	

• როგორ გამოვხატო საკუთარი აზრები, იდეები, ფიქრები და დამოკიდებულებები ამ კონკრეტულ ნამუშევარში/საკომუნიკაციო სიტუაციაში? რა ენობრივი საშუალებები გამოვიყენო ამ კონკრეტულ საკომუნიკაციო სიტუაციაში (/ამ კონკრეტული ნამუშევრის შესადგენად)? როგორ დავეხმარო მკითხველს/მსმენელს ჩემი ნაწერის/ნათქვამის უკეთ გაგებაში?	

II თემატური ბლოკი - სამყაროს შეცნობა, ახალი სამყაროს აღმოჩენა-შემეცნება

კავშირი წარსულს, აწმყოსა და მომავალს შორის; პასუხისმგებლობა წარსულის მიმართ.

3. თემა: ისტორიული წარსული და თანამედროვეობა

საკითხავი მასალა:

- გურამ რჩეულიშვილი, „ალავერდობა“
- ოთარ ჭილაძე, „როდესაც ასე ახლოა გრემი“

თემატური საკვანძო შეკითხვები:

- რას გვასწავლის წარსული თანამედროვეობის შესახებ? (/რატომაა მნიშვნელოვანი წარსულის ცოდნა?)

- როგორ შეგვიძლია წარსულის, თანამედროვეობისა და მომავლის წვდომა-გაგება?
- რატომ და როგორ უნდა ვცეთ პატივი წარსულს. კულტურის მემკვიდროებას?
- რა მსგავსება-განსხვავებაა ისტორიული წარსულის თემაზე დაწერილ ტექსტებს შორის? რითია ისინი განპირობებული?

თემატური მკვიდრი წარმოდგენები

- ისტორიული წარსულის თემაზე შექმნილია განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტები.
- წარსულის ცოდნა გვეხმარება თანამედროვეობის უკეთ გაგებაში, მომავალთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებების მიღებაში.
- ტექსტებში შესაძლებელია ასახული იყოს განსხვავებული წარმოდგენები/დამოკიდებულებები ისტორიული წარსულის მიმართ.
- მწერლები იყენებენ ტექსტის ელემენტებს, ენობრივ საშუალებებს, რათა გამოხატონ თავიანთი დამოკიდებულება ისტორიული წარსულის მიმართ, მოახდინონ შთაბეჭდილება მკითხველებზე, დაარწმუნონ ისინი.
- ისტორიულ წარსულზე შექმნილი ლიტერატურის უკეთ გასაგებად შემიძლია გამოვიყენო ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და კითხვის სტრატეგიების ცოდნა.
- იმისათვის, რომ გამოვხატო ჩემი მოსაზრებები/პირადი დამოკიდებულება ისტორიული წარსულზე ან/და ისტორიულ წარსულზე შექმნილ ტექსტებზე, შემიძლია გამოვიყენო პირადი გამოცდილება, ნასწავლი/ნაცნობი ლიტერატურის, ცნებებისა და საკითხების ცოდნა.

მოდულის შედეგები	**სამიზნე ცნებები და მკვიდრი წარმოდგენები**	**საკითხები**
პროფესიული სასწავლებლის სტუდენტმა უნდა შეძლოს: **1.** ტექსტის გაანალიზება ჟანრული და კომპოზიციური მახასიათებლების გათვალისწინებით. **2.**ტექსტის გაანალიზება ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებებისა და სტრუქტურულ- ორგანიზაციული მახასიათებლების მიხედვით. **3.** ტექსტის გააზრება-გაანალიზება კონტექსტური ფაქტორების გათვალისწინებით.	*ტექსტის ჟანრი* ერთი ჟანრის ტექსტებს აქვთ საერთო მახასიათებლები *ტექსტის კომპოზიცია* ▪ ნაწარმოების მთლიანობას ქმნის კომპოზიციურ-ლიტერატურული ელემენტების ერთობლიობა. ▪ კომპოზიციურ-ლიტერატურული ელემენტების ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ტექსტების სიღრმისეულად გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. *ტექსტის სტრუქტურა, ორგანიზება* ▪ სტრუქტურული და ორგანიზაციული ელემენტების ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ტექსტების სიღრმისეულად გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. ▪ მკაფიო სტრუქტურა და ლოგიკურად ორგანიზებამეხმარება ტექსტის შინაარსის უკეთ გაგებაში.	

4. ტექსტების შედარება, ინტერტექსტობრივი მიმართებების გამოვლენა. **5.** ტექსტის ინტერპრეტირება, მის მიმართ საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვა და ახსნა-დასაბუთება. **6.** სხვადასხვა ტიპის ზეპირი და წერილობითი ტექსტების შედგენა-გაზიარება საკომუნიკაციო სიტუაციის გათვალისწინებით. **7.**წარმატებული კომუნიკაციის სტრატეგიების გააზრებულად გამოყენება.	*ტექსტის ენა, სტილი* ▪ ტექსტში გამოყენებული ენობრივ-გამომსახველობითი ფორმები და სიტყვები გავლენას ახდენს ტექსტისმნიშვნელობაზე/ფასეულობაზე. ▪ ავტორები იყენებენ სხვადასხვა ენობრივ-გამომსახველობით საშუალებას იმისათვის, რომ უკეთ გადმოსცენ სათქმელი, მოახდინონ შთაბეჭდილება მკითხველზე, დაარწმუნონ მკითხველი. ▪ ენობრივისაშუალებებისცოდნადამეხმარებატექსტებისგაგება-გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში.	
	საკომუნიკაციო სიტუაცია ▪ საკომუნიკაციო სიტუაციის ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ეფექტიანი კომუნიკაციის დამყარებაში.	
	კონტექსტი ▪ კონტექსტის ცოდნა მეხმარება ტექსტის სიღრმისეულად, მრავალმხრივად გაგება-გააზრებაში.	
	ინტერტექსტუალობა ▪ ინტერტექსტობრივი მიმართებების აღმოჩენა შესაძლებელია წინარე ცოდნა-გამოცდილების გამოყენებით. ▪ ინტერტექსტობრივიმიმართებების დადგენის შედეგად უფრო ღრმად/მრავალმხრივად გავიაზრებ ტექსტის მნიშვნელობას, იდეებს, თემებსა და პერსპექტივებს.	
	ინტერპრეტაცია ▪ ტექსტის მნიშვნელობის ასახსნელად, ახალი კუთხით/ფორმით წარმოსაჩენად შემიძლია გამოვიყენო პირადი გამოცდილება, ნასწავლი/ნაცნობი ლიტერატურის, ცნებებისა და საკითხების ცოდნა.	
	ტექსტის გაგება ▪ ტექსტის გაგება არის პროცესი, რომელიც ეტაპებისგან შედგება. ▪ ტექსტის გაგების ხელშესაწყობად უნდა შევარჩიო და გამოვიყენო ცალკეული კონკრეტული ეტაპის შესაბამისი სტრატეგია.	
	ტექსტის შედგენა-გაზიარება ▪ ტექსტის შედგენა-გაზიარება არის კომპლექსური პროცესი, რომელიც ეტაპებისგან შედგება. ▪ ტექსტის შედგენა-გაზიარებისას უნდა:	

	○ გამოვიყენო ჟანრობრივიმახასიათებლებისადა ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებების ცოდნა; ○ შევარჩიო და გამოვიყენო კონკრეტული ეტაპის შესაბამისი სტრატეგია.	

სამიზნე ცნების საკვანძო შეკითხვები	**იდეები კომპლექსური დავალებებისთვის**
გურამ რჩეულიშვილი, „ალავერდობა“ • რა მიზნით ვკითხულობ? რა შეიძლება გავაკეთო იმისთვის, რომ უკეთ გავიგო/გავიაზრო ტექსტი? (/როგორ მოქმედებენ კარგი მკითხველები, როდესაც არ ესმით ტექსტი?) • რამდენად და როგორ მეხმარება ნაწარმოების სტრუქტურა ტექსტის გაგება-გააზრებაში? • როგორ/რა საშუალებებით ცდილობს ავტორი მკითხველზე ზემოქმედებას, აზრის გამოხატვას, პოზიციის დასაბუთებას? რამდენად ეფექტურია მისი მცდელობები?	➢ ნაწარმოებ(ებ)ის ანალიზი; ➢ ნაწარმოებების შედარებითი ანალიზი; ➢ საკუთარი მოსაზრების გამომხატველი წერითი ნამუშევარი: „როგორ გესმით გამონათქვამი: აწმყო, შობილი წარსულისაგან, არის მშობელი მომავალისა?“ ➢ შემოქმედებითი წერა: აღწერთ ისტორიული დრო, რომლის ხილვასაც ისურვებდით. ➢ პროექტი: დღევანდელი დღე ისტორიაში (ინსტრუქცია: შეარჩიეთ უახლოესი წარსულის ერთ-ერთი დღე და მოვლენა, რომელიც, თქვენი აზრით, კვალს

• რატომ/რა მიზნით იყენებს ავტორი ამა თუ იმ ენობრივ-გრამატიკულ ფორმებსა და ლექსიკურ საშუალებებს, მხატვრულ და სტილურ ხერხებს? რატომ არის ეს ტექსტი მოთხრობა (/ პოემა, იგავი, პირადი წერილი და ა.შ.)? • რას მეუბნება/რა ინფორმაციას მაწვდის ტექსტი მისი შექმნის ეპოქაზე, ავტორზე? • რითია ეს ტექსტი გამორჩეული, უნიკალური (/რით გამოირჩევა ეს ტექსტი ამავე თემაზე, საკითხზე, პრობლემაზე შექმნილი სხვა ტექსტებისგან?)?	დატოვებს ისტორიაში. დაწერეთ ტექსტი ამ მოვლენის შესახებ XXII საუკუნეში მცხოვრები ისტორიკოსის პოზიციიდან); ➢ პირადი პოზიციის გამოხატვა: „ქართველი მწერლის, ნიკო ლორთქიფანიძის, ნაწარმოებში „ლიტერატურული საღამო“ მწერალი ამ სიტყვებით მოგვმართავს: „მოუარეთ საქართველოს!“. როგორ ფიქრობთ, პირადად თქვენ რა შეგიძლიათ მოიმოქმედოთ მწერლის მოწოდების საპასუხოდ? (მოიყვანეთ კონკრეტული მაგალითები)“. ➢ გზამკვლევის შედგენა ალავერდის ეკლესია-მონასტრის შესახებ, ***ან:*** სტუდენტის მშობლიური კუთხის 3-4 ისტორიული ძეგლის შესახებ; ➢ დისკუსია (ერთი ან

• რამდენად/როგორ დამეხმარება ეს ტექსტი რეალური სამყაროს გაცნობაში, საკუთარი თავის შემეცნებაში, სხვა ტექსტის (წიგნის, ფილმის) გაგებაში? / რამდენად და რითია ეს ტექსტი საინტერესო პირადად ჩემთვის, თანამედროვე ადამიანებისთვის? • როგორ გამოვხატო საკუთარი აზრები, იდეები, ფიქრები და დამოკიდებულებები ამ კონკრეტულ ნამუშევარში/საკომუნიკაციო სიტუაციაში? რა ენობრივი საშუალებები გამოვიყენო ამ კონკრეტულ საკომუნიკაციო სიტუაციაში (/ამ კონკრეტული ნამუშევრის შესადგენად)? როგორ დავეხმარო მკითხველს/მსმენელს ჩემი ნაწერის/ნათქვამის უკეთ გაგებაში?	მეტი თემატური კითხვის საფუძველზე) - - სტუდენტები დისკუსიის დროს ტექსტების გააზრების შედეგადმიღებულ დასკვნებს, შეფასებებს... ➢ წერილი ავტორს - მისეული პოზიციის გაზიარებით ან უარყოფით (შესაბამისი არგუმენტების მოშველიებით) ➢ სხვ.

ოთ ჭილაძე, „როდესაც ასე ახლოა გრემი“ • რა მიზნით ვკითხულობ? რა შეიძლება გავაკეთო იმისთვის, რომ უკეთ გავიგო/გავიაზრო ტექსტი? (/როგორ მოქმედებენ კარგი მკითხველები, როდესაც არ ესმით ტექსტი?) • რამდენად და როგორ მეხმარება ნაწარმოების სტრუქტურა ტექსტის გაგება-გააზრებაში? • როგორ/რა საშუალებებით ცდილობს ავტორი მკითხველზე ზემოქმედებას, აზრის გამოხატვას, პოზიციის დასაბუთებას? რამდენად ეფექტურია მისი მცდელობები?	

• რატომ/რა მიზნით იყენებს ავტორი ამა თუ იმ ენობრივ-გრამატიკულ ფორმებსა და ლექსიკურ საშუალებებს, მხატვრულ და სტილურ ხერხებს? რატომ არის ეს ტექსტი მოთხრობა (/ პოემა, იგავი, პირადი წერილი და ა.შ.)? • რას მეუბნება/რა ინფორმაციას მაწვდის ტექსტი მისი შექმნის ეპოქაზე, ავტორზე? • რითია ეს ტექსტი გამორჩეული, უნიკალური (/რით გამოირჩევა ეს ტექსტი ამავე თემაზე, საკითხზე, პრობლემაზე შექმნილი სხვა ტექსტებისგან?)?	

• რამდენად/როგორ დამეხმარება ეს ტექსტი რეალური სამყაროს გაცნობაში, საკუთარი თავის შემეცნებაში, სხვა ტექსტის (წიგნის, ფილმის) გაგებაში? / რამდენად და რითია ეს ტექსტი საინტერესო პირადად ჩემთვის, თანამედროვე ადამიანებისთვის? • როგორ გამოვხატო საკუთარი აზრები, იდეები, ფიქრები და დამოკიდებულებები ამ კონკრეტულ ნამუშევარში/საკომუნიკაციო სიტუაციაში? რა ენობრივი საშუალებები გამოვიყენო ამ კონკრეტულ საკომუნიკაციო სიტუაციაში (/ამ კონკრეტული ნამუშევრის შესადგენად)? როგორ დავეხმარო მკითხველს/მსმენელს ჩემი ნაწერის/ნათქვამის უკეთ გაგებაში?	

4. თემა: სამშობლო

მშობლიური სამყარო *(მაგ.,მშობლიური ქვეყნის წარსული, აწმყო, მომავალი; ენა, კულტურა, ტრადიციები)*

საკითხავი მასალა:

ნიკო ლორთქიფანიძე, „შელოცვა რადიოთი“

თემატური საკვანძო შეკითხვები: • რა არის სამშობლო? რატომ და რითია სამშობლო მნიშვნელოვანი/განსაკუთრებული ადამიანისთვის? (/რამდენად და როგორ ზემოქმედებს მშობლიური ქვეყანა ადამიანზე, მის ჩამოყალიბებაზე?) • რას ნიშნავს, იყო სამშობლო ქვეყნის შვილი? • როგორ/რაში ვლინდება სამშობლოს სიყვარული? • რითია ჩემი სამშობლო უნიკალური, ღირშსანიშნავი?
თემატური მკვიდრი წარმოდგენები • სამშობლოსადმი დამოკიდებულება სხვადასხვაგვარადაა წარმოჩენილი განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტებში; • მწერლები იყენებენ ტექსტის ელემენტებს, ენობრივ-გამომსახველობით საშუალებებს, რათა გვიჩვენონ, რა არის მათთვის სამშობლო, გამოხატონ თავიანთი დამოკიდებულება სამშობლოს მიმართ, მოახდინონ შთაბეჭდილება მკითხველებზე, დაარწმუნონ ისინი. • ჩემს ქვეყანაზე შექმნილი ლიტერატურის უკეთ გასაგებად შემიძლია გამოვიყენო ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და კითხვის სტრატეგიების ცოდნა. • იმისათვის, რომ გამოვხატო ჩემი მოსაზრებები სამშობლოზე, გამოვხატო პირადი დამოკიდებულება სამშობლოს მიმართ, შემიძლია გამოვიყენო პირადი გამოცდილება, ნასწავლი/ნაცნობი ლიტერატურის, ცნებებისა და საკითხების ცოდნა.
კომპლექსური დავალებები: ➢ ტექსტის შინაარსის (/მოკლე,გამოკრებილი) გადმოცემა (ზეპირად ან წერილობით); ტექსტის ეპიზოდის შინაარსის გადმოცემა (ზეპირად ან წერილობით); ➢ ინტერვიუ პერსონაჟთან: სტუდენტი წერს კითხვებს შერჩეული პერსონაჟის მიმართ და მის სავარაუდო პასუხებს (დაახლ. 6-8 ღიადაბოლოებიანი შეკითხვა და პასუხი); ➢ სტუდენტი მწერლის ადგილზე - სტუდენტები მწერლის ადგილზე წარმოიდგენენ თავს და ავსებენ ტექსტს გარკვეული

მონაკვეთებით/ დიალოგებით ისე, რომ არ დაირღვეს ნაწარმოების მთლიანი ქარგა. მთავარია, რომ ეს ჩანართები ორგანულად ეთავსებოდეს ავთენტურ ტექსტს, რისთვისაც სტუდენტები უნდა შეეცადონ მწერლის სტილის იმიტაციას. აქტივობის წარმატებით შესასრულებლად მოსწავლეები ყურადღებით უნდა დააკვირდნენ მწერლის ენას, მის მიერ გამოყენებულ ენობრივ-გამოსახველობით საშუალებებს, ნაწარმოების სტილურ (/ჟანრობრივ) თავისებურებებს; ➢ პერსონაჟის დღიური -დღიურის შექმნა პერსონაჟის როლის მორგებით (დღიურში ასახული იქნება ტექსტში აღწერილი ამბები/მოვლენები შერჩეული პერსონაჟის ხედვის კუთხიდან/პოზიციიდან, ასევე მისი გრძნობები/განცდები (დღიური უნდა შეიცავდეს, სულ მცირე, 4-5 ჩანაწერს); ➢ ინსცენირება - სტუდენტები შეარჩევენ ეპიზოდს, ინაწილებენ პერსონაჟთა როლებს და გაითამაშებენ ტექსტს; ➢ რა იქნებოდა, რომ? - სტუდენტები წარმოიდგენენ, რა მოხდებოდა იმ შემთხვევაში, თუკი პერსონაჟი იქნებოდა: სხვა ქვეყნის/კულტურის/სოციალური ფენის წარმომადგენელი, ***ან:*** იცხოვრებდა თანამედროვე ეპოქაში (წარმოსახულის გადმოცემა შესაძლებელია ზეპირად ან წერილობით); ➢ ახალი პერსონაჟის მოფიქრება - მოფიქრებული პერსონაჟის აღწერა იმის დეტალურად მითითებით, თუ რა როლს შეასრულებს იგი ტექსტში; რას შეცვლის მისი შემოყვანა ტექსტში (ზეპირად); ➢ ტექსტის შეცვლა - დასასრულის (/სიუჟეტური ხაზის) შეცვლა; ➢ ტექსტის გადაწერა სხვა ჟანრში (მაგ., ტექსტში ასახული ერთი ეპიზოდის გადმოცემა მარტივი სახის რეპორტაჟის/ახალი ამბებისჟანრში); ➢ რეცენზირება - სტუდენტი წერს, რაზე დააფიქრა წაკითხულმა, კითხვისას რამ იმოქმედა მასზე ყველაზე მეტად; ➢ კვლევითი პროექტი/პრეზენტაცია ნაწარმოებში ასახული ეპოქის შესახებ შესწავლილთან კავშირის დამყარებით (მაგ., რამდენად რეალისტურად, შემოქმედებითად, სხვ. ასახავს შესწავლილი ნაწარმოები შესაბამის ეპოქას); ➢ სხვ.		
მოდულის შედეგები	**სამიზნე ცნებები და მკვიდრი წარმოდგენები**	**საკითხები**
პროფესიული სასწავლებლის სტუდენტმა უნდა შეძლოს: **1.** ტექსტის გაანალიზება ჟანრული და კომპოზიციური მახასიათებლების გათვალისწინებით. **2.**ტექსტის გაანალიზება ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებებისა და სტრუქტურულ- ორგანიზაციული	*ტექსტის ჟანრი* ერთი ჟანრის ტექსტებს აქვთ საერთო მახასიათებლები *ტექსტის კომპოზიცია* ▪ ნაწარმოების მთლიანობას ქმნის კომპოზიციურ-ლიტერატურული ელემენტების ერთობლიობა. ▪ კომპოზიციურ-ლიტერატურული ელემენტების ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ტექსტების სიღრმისეულად გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. *ტექსტის სტრუქტურა, ორგანიზება* ▪ სტრუქტურული და ორგანიზაციული ელემენტების ცოდნის	

მახასიათებლების მიხედვით. **3.** ტექსტის გააზრება-გაანალიზება კონტექსტური ფაქტორების გათვალისწინებით. **4.** ტექსტების შედარება, ინტერტექსტობრივი მიმართებების გამოვლენა. **5.** ტექსტის ინტერპრეტირება, მის მიმართ საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვა და ახსნა-დასაბუთება. **6.** სხვადასხვა ტიპის ზეპირი და წერილობითი ტექსტების შედგენა-გაზიარება საკომუნიკაციო სიტუაციის გათვალისწინებით. **7.**წარმატებული კომუნიკაციის სტრატეგიების გააზრებულად გამოყენება.	გამოყენება დამეხმარება ტექსტების სიღრმისეულად გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში. ▪ მკაფიო სტრუქტურა და ლოგიკურად ორგანიზებამეხმარება ტექსტის შინაარსის უკეთ გაგებაში.	
	ტექსტის ენა, სტილი ▪ ტექსტში გამოყენებული ენობრივ-გამომსახველობითი ფორმები და სიტყვები გავლენას ახდენს ტექსტისმნიშვნელობაზე/ფასეულობაზე. ▪ ავტორები იყენებენ სხვადასხვა ენობრივ-გამომსახველობით საშუალებას იმისათვის, რომ უკეთ გადმოსცენ სათქმელი, მოახდინონ შთაბეჭდილება მკითხველზე, დაარწმუნონ მკითხველი. ▪ ენობრივისაშუალებებისცოდნადამეხმარებატექსტებისგაგება-გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში.	
	საკომუნიკაციო სიტუაცია ▪ საკომუნიკაციო სიტუაციის ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ეფექტიანი კომუნიკაციის დამყარებაში.	
	კონტექსტი ▪ კონტექსტის ცოდნა მეხმარება ტექსტის სიღრმისეულად, მრავალმხრივად გაგება-გააზრებაში.	
	ინტერტექსტუალობა ▪ ინტერტექსტობრივი მიმართებების აღმოჩენა შესაძლებელია წინარე ცოდნა-გამოცდილების გამოყენებით. ▪ ინტერტექსტობრივიმიმართებების დადგენის შედეგად უფრო ღრმად/მრავალმხრივად გავიაზრებ ტექსტის მნიშვნელობას, იდეებს, თემებსა და პერსპექტივებს.	
	ინტერპრეტაცია ▪ ტექსტის მნიშვნელობის ასახსნელად, ახალი კუთხით/ფორმით წარმოსაჩენად შემიძლია გამოვიყენო პირადი გამოცდილება, ნასწავლი/ნაცნობი ლიტერატურის, ცნებებისა და საკითხების ცოდნა.	
	ტექსტის გაგება ▪ ტექსტის გაგება არის პროცესი, რომელიც ეტაპებისგან შედგება. ▪ ტექსტის გაგების ხელშესაწყობად უნდა შევარჩიო და გამოვიყენო	

	ცალკეული კონკრეტული ეტაპის შესაბამისი სტრატეგია. *ტექსტის შედგენა-გაზიარება* ▪ ტექსტის შედგენა-გაზიარება არის კომპლექსური პროცესი, რომელიც ეტაპებისგან შედგება. ▪ ტექსტის შედგენა-გაზიარებისას უნდა: ○ გამოვიყენო ჟანრობრივიმახასიათებლებისადა ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებების ცოდნა; ○ შევარჩიო და გამოვიყენო კონკრეტული ეტაპის შესაბამისი სტრატეგია.	

სამიზნე ცნების საკვანძო შეკითხვები	**იდეები კომპლექსური დავალებებისთვის**
ნიკო ლორთქიფანიძე, „შელოცვა რადიოთი“ • რა მიზნით ვკითხულობ? რა შეიძლება გავაკეთო იმისთვის, რომ უკეთ გავიგო/გავიაზრო ტექსტი? (/როგორ მოქმედებენ კარგი მკითხველები, როდესაც არ ესმით ტექსტი?) • რამდენად და როგორ მეხმარება ნაწარმოების სტრუქტურა ტექსტის გაგება-გააზრებაში?	

• როგორ/რა საშუალებებით ცდილობს ავტორი მკითხველზე ზემოქმედებას, აზრის გამოხატვას, პოზიციის დასაბუთებას? რამდენად ეფექტურია მისი მცდელობები? • რატომ/რა მიზნით იყენებს ავტორი ამა თუ იმ ენობრივ-გრამატიკულ ფორმებსა და ლექსიკურ საშუალებებს, მხატვრულ და სტილურ ხერხებს? რატომ არის ეს ტექსტი მოთხრობა (/ პოემა, იგავი, პირადი წერილი და ა.შ.)? • რას მეუბნება/რა ინფორმაციას მაწვდის ტექსტი მისი შექმნის ეპოქაზე, ავტორზე?	

• რითია ეს ტექსტი გამორჩეული, უნიკალური (/რით გამოირჩევა ეს ტექსტი ამავე თემაზე, საკითხზე, პრობლემაზე შექმნილი სხვა ტექსტებისგან?)? • რამდენად/როგორ დამეხმარება ეს ტექსტი რეალური სამყაროს გაცნობაში, საკუთარი თავის შემეცნებაში, სხვა ტექსტის (წიგნის, ფილმის) გაგებაში? / რამდენად და რითია ეს ტექსტი საინტერესო პირადად ჩემთვის, თანამედროვე ადამიანებისთვის?	

• როგორ გამოვხატო საკუთარი აზრები, იდეები, ფიქრები და დამოკიდებულებები ამ კონკრეტულ ნამუშევარში/საკომუნიკაციო სიტუაციაში? რა ენობრივი საშუალებები გამოვიყენო ამ კონკრეტულ საკომუნიკაციო სიტუაციაში (/ამ კონკრეტული ნამუშევრის შესადგენად)? როგორ დავეხმარო მკითხველს/მსმენელს ჩემი ნაწერის/ნათქვამის უკეთ გაგებაში?	

III თემატური ბლოკი - მარადიული ძიებები

5. თემა: ბედისწერა

ბედისწერის როლი ადამიანის ცხოვრებაში, ბედისწერისა და თავისუფალი ნების ურთიერთმიმართება

საკითხავი მასალა

- ნიკოლოზ ბარათაშვილი, „მერანი“

თემატური საკვანძო შეკითხვები: ➢ რა როლს ასრულებს ბედისწერა და თავისუფალი ნება ადამიანის ცხოვრებაში? /რა გავლენას ახდენს ჩვენი ქმედებები ჩვენს ბედისწერაზე? / რა განსაზღვრავს ადამიანის ცხოვრებას - ბედისწერა თუ თავისუფალი ნება? ➢ რამდენად განსაზღვრავს გარეშე ფაქტორები (მაგ., საზოგადოება, კულტურა, აღზრდა-განათლება) ადამიანის წარმოდგენას ბედისწერისა და თავისუფალი ნების შესახებ? რამდენადაა შესაძლებელი თავისუფალი ნებისა და ბედისწერის თანაარსებობა და რატომ? ➢ რამდენად და როგორ განსაზღვრავს ადამიანის პიროვნული თვისებები (მაგ., სიმამაცე, გამბედაობა) მისი ცხოვრების გზას, სხვა ადამიანების ცხოვრებას?
თემატური მკვიდრი წარმოდგენები ➢ ბედისწერისა და თავისუფალი ნების თემა ასახულია სხვადასხვა ჟანრის ტექსტებში. ➢ ტექსტებში ასახულია განსხვავებული წარმოდგენები ბედისწერისა და თავისუფალი ნების, მათი ურთერთმიმართების შესახებ. ➢ ავტორები იყენებენ კომპოზიციურ-ლიტერატურულ ელემენტებს, ენობრივ-გამომსახველობით საშუალებებს, რათა გამოხატონ თავიანთი დამოკიდებულება ბედისწერისა და თავისუფალი ნების პრობლემის მიმართ, მოახდინონ ზემოქმედება მკითხველებზე,

<table>
<tr><td colspan="3">დაარწმუნონ ისინი.
➢ ბედისწერისა და თავისუფალი ნების თემაზე შექმნილი ლიტერატურის უკეთ გასაგებად შემიძლია გამოვიყენო კომპოზიციურ-ლიტერატურული ელემენტების, ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებებისა და კითხვის სტრატეგიების ცოდნა.
➢ იმისათვის, რომ გამოვხატო ჩემი მოსაზრებები ბედისწერისა და თავისუფალი ნების თემაზე შექმნილ ლიტერატურაზე, გამოვხატო პირადი დამოკიდებულება/მოსაზრებები ბედისწერისა და თავისუფალი ნების ურთიერთმიმართებაზე, შემიძლია გამოვიყენო საკუთარი გამოცდილება, ნასწავლი/ნაცნობი ლიტერატურის, ცნებებისა და საკითხების ცოდნა.</td></tr>
<tr><td colspan="3">➢</td></tr>
<tr><th>მოდულის შედეგები</th><th>სამიზნე ცნებები და მკვიდრი წარმოდგენები</th><th>საკითხები</th></tr>
<tr><td rowspan="4">პროფესიული სასწავლებლის სტუდენტმა უნდა შეძლოს:

1. ტექსტის გაანალიზება ჟანრული და კომპოზიციური მახასიათებლების გათვალისწინებით.

2.ტექსტის გაანალიზება ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებებისა და სტრუქტურულ- ორგანიზაციული მახასიათებლების მიხედვით.

3. ტექსტის გააზრება-გაანალიზება კონტექსტური ფაქტორების გათვალისწინებით.

4. ტექსტების შედარება, ინტერტექსტობრივი მიმართებების გამოვლენა.

5. ტექსტის ინტერპრეტირება, მის მიმართ საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვა და ახსნა-დასაბუთება.</td><td>ტექსტის ჟანრი
ერთი ჟანრის ტექსტებს აქვთ საერთო მახასიათებლები</td><td rowspan="4"></td></tr>
<tr><td>ტექსტის კომპოზიცია
▪ ნაწარმოების მთლიანობას ქმნის კომპოზიციურ-ლიტერატურული ელემენტების ერთობლიობა.
▪ კომპოზიციურ-ლიტერატურული ელემენტების ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ტექსტების სიღრმისეულად გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში.</td></tr>
<tr><td>ტექსტის სტრუქტურა, ორგანიზება
▪ სტრუქტურული და ორგანიზაციული ელემენტების ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ტექსტების სიღრმისეულად გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში.
▪ მკაფიო სტრუქტურა და ლოგიკურად ორგანიზებამეხმარება ტექსტის შინაარსის უკეთ გაგებაში.</td></tr>
<tr><td>ტექსტის ენა, სტილი
▪ ტექსტში გამოყენებული ენობრივ-გამომსახველობითი ფორმები და სიტყვები გავლენას ახდენს ტექსტისმნიშვნელობაზე/ფასეულობაზე.
▪ ავტორები იყენებენ სხვადასხვა ენობრივ-გამომსახველობით საშუალებას იმისათვის, რომ უკეთ გადმოსცენ სათქმელი, მოახდინონ შთაბეჭდილება მკითხველზე, დაარწმუნონ მკითხველი.
▪ ენობრივისაშუალებებისცოდნადამეხმარებატექსტებისგაგება-გააზრებაში, მიზნის შესაბამისი ტექსტების შედგენაში.</td></tr>
</table>

6. სხვადასხვა ტიპის ზეპირი და წერილობითი ტექსტების შედგენა-გაზიარება საკომუნიკაციო სიტუაციის გათვალისწინებით. **7.**წარმატებული კომუნიკაციის სტრატეგიების გააზრებულად გამოყენება.	*საკომუნიკაციო სიტუაცია* ▪ საკომუნიკაციო სიტუაციის ცოდნის გამოყენება დამეხმარება ეფექტიანი კომუნიკაციის დამყარებაში.	
	კონტექსტი ▪ კონტექსტის ცოდნა მეხმარება ტექსტის სიღრმისეულად, მრავალმხრივად გაგება-გააზრებაში.	
	ინტერტექსტუალობა ▪ ინტერტექსტობრივი მიმართებების აღმოჩენა შესაძლებელია წინარე ცოდნა-გამოცდილების გამოყენებით. ▪ ინტერტექსტობრივიმიმართებების დადგენის შედეგად უფრო ღრმად/მრავალმხრივად გავიაზრებ ტექსტის მნიშვნელობას, იდეებს, თემებსა და პერსპექტივებს.	
	ინტერპრეტაცია ▪ ტექსტის მნიშვნელობის ასახსნელად, ახალი კუთხით/ფორმით წარმოსაჩენად შემიძლია გამოვიყენო პირადი გამოცდილება, ნასწავლი/ნაცნობი ლიტერატურის, ცნებებისა და საკითხების ცოდნა.	
	ტექსტის გაგება ▪ ტექსტის გაგება არის პროცესი, რომელიც ეტაპებისგან შედგება. ▪ ტექსტის გაგების ხელშესაწყობად უნდა შევარჩიო და გამოვიყენო ცალკეული კონკრეტული ეტაპის შესაბამისი სტრატეგია.	
	ტექსტის შედგენა-გაზიარება ▪ ტექსტის შედგენა-გაზიარება არის კომპლექსური პროცესი, რომელიც ეტაპებისგან შედგება. ▪ ტექსტის შედგენა-გაზიარებისას უნდა: ○ გამოვიყენო ჟანრობრივიმახასიათებლებისადა ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებების ცოდნა; ○ შევარჩიო და გამოვიყენო კონკრეტული ეტაპის შესაბამისი სტრატეგია.	

სამიზნე ცნების საკვანძო შეკითხვები	**იდეები კომპლექსური დავალებებისთვის**
ნიკო ოზ ბარათაშვილი, „მერანი“ • რა მიზნით ვკითხულობ? რა შეიძლება გავაკეთო იმისთვის, რომ უკეთ გავიგო/გავიაზრო ტექსტი? (/როგორ მოქმედებენ კარგი მკითხველები, როდესაც არ ესმით ტექსტი?) • რამდენად და როგორ მეხმარება ნაწარმოების სტრუქტურა ტექსტის გაგება-გააზრებაში? • როგორ/რა საშუალებებით ცდილობს ავტორი მკითხველზე ზემოქმედებას, აზრის გამოხატვას, პოზიციის დასაბუთებას? რამდენად ეფექტურია მისი მცდელობები?	➢ ნაწარმოებ(ებ)ის ანალიზი; ➢ დისკუსია/დებატები: ბედისწერისა და თავისუფალი ნების ურთიერთმიმართებაზე. სტუდენტებმა დისკუსიის დროს უნდა გამოიყენონ ტექსტების გააზრების შედეგად მიღებული დასკვნები. ➢ წერითი დავალება: „ზოგიერთ ადამიანს სწამს, რომ მის ცხოვრებას ბედისწერა წარმართავს, ზოგიერთები კი ფიქრობენ, რომ ადამიანის ცხოვრება მის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებებისა და გარემოებების შედეგია. დაწერეთ, რომელი თვალსაზრისია თქვენთვის მისაღები. აღნიშნეთ, კონკრეტულად, რა ცხოვრებისეულმა გამოცდილებამ ან

• რატომ/რა მიზნით იყენებს ავტორი ამა თუ იმ ენობრივ-გრამატიკულ ფორმებსა და ლექსიკურ საშუალებებს, მხატვრულ და სტილურ ხერხებს? რატომ არის ეს ტექსტი მოთხრობა (/ პოემა, იგავი, პირადი წერილი და ა.შ.)? • რას მეუბნება/რა ინფორმაციას მაწვდის ტექსტი მისი შექმნის ეპოქაზე, ავტორზე? • რითია ეს ტექსტი გამორჩეული, უნიკალური (/რით გამოირჩევა ეს ტექსტი ამავე თემაზე, საკითხზე, პრობლემაზე შექმნილი სხვა ტექსტებისგან?)? • რამდენად/როგორ დამეხმარება ეს ტექსტი რეალური სამყაროს გაცნობაში, საკუთარი თავის შემეცნებაში, სხვა ტექსტის (წიგნის, ფილმის) გაგებაში? / რამდენად და რითია ეს ტექსტი საინტერესო პირადად ჩემთვის, თანამედროვე ადამიანებისთვის?	მტკიცებულებამ მიგიყვანათ ამ მოსაზრებამდე“; ➢ წერითი დავალება: „თქვენი პირადი გამოცდილებიდან მოყევით გადაწყვეტილებაზე, რომელმაც შეცვალა თქვენი ცხოვრება. აღნიშნეთ, რა მოჰყვა ამას შედეგად“. ➢ სხვ.

• როგორ გამოვხატო საკუთარი აზრები, იდეები, ფიქრები და დამოკიდებულებები ამ კონკრეტულ ნამუშევარში/საკომუნიკაციო სიტუაციაში? რა ენობრივი საშუალებები გამოვიყენო ამ კონკრეტულ საკომუნიკაციო სიტუაციაში (/ამ კონკრეტული ნამუშევრის შესადგენად)? როგორ დავეხმარო მკითხველს/მსმენელს ჩემი ნაწერის/ნათქვამის უკეთ გაგებაში?	